

Brev skrivna från 1888 till och med 1899

Brev skrivna från 1888 till och med 1899.....	1
1888	4
Brev från P. Hoflin, Ragunda(om skogslagstiftning).....	4
Ragunda 13 Januari 1888.....	4
Brev från Olov Larsson Häste(skickat något/?/, div hälsningar).....	4
Östersund den 20/1 88.....	4
Brev från (f d) Riksdagsm. P. O. Eriksson i Fanbyn/HA:s kommentar/(livränta, ledamotsförteckning, ändrad inst i tullfrågan, tigger förtroendepost).....	5
Pilgrimstad, Fanbyn d. 28 Jan. 1888.....	5
Brev från Ol Larsson Häste (om ny anställd i bankväsendet).....	6
Ösd. d. 4/2 88.....	6
Brev från Per Näslund, Ångermanland (fd riksdagsman, om gamla minnen).....	6
Hagaris d. 13 Febr. 1888.....	6
Brev från riksdagsm Per Ericsson, Wik (om tullfrågan o riksdagsarbetet).....	7
Idenor och Wik d. 6 mars 1888.....	7
Brev från Erik Persson, Görvik(tackar för HA:s insatser i tullfrågan).....	8
Stugun den 18 maj 1888.....	8
Brev från Riksdagsm. E.P.Jonsson i Myre, Ångermanland (skogslagstiftning och skogsförslag i landstinget)	9
Resele och Myre den 27 Augusti 1888.....	9
1889.....	10
Brev från direktören vid Ope lantmannaskola och Hushållningssällskapet, J F Broman (om margarinlagstiftning, länets merjeridrift, kungafirande).....	10
Ope vid Brunflo den 3 Febr. 1889.....	10
Brev från Gunnar Eriksson, Mörviken (Denne gamle riksdagskollega verkar ha varit synsk. Det mesta har väl slagit in?)	11
Åre den 24 mars 1889.....	11
Här följer brev från tre av sönerna, skrivna vid samma tid. Den yngste, Lars Petter, är 19 år och vistas och arbetar i Lungre hos sin bror Jonas och kör timmer till Mosjön eller Flarken. Ante är numera bonde på Backen och kör sitt timmer till Nästsjön.	12
Från Ante(Svår vinter, foderbrist o foderimport,timmerkörning o tunning, priser på foder o timmer, Sahlins mordbrand, tyg, mm).....	12
Bringåsen den 7de April 1889.....	12
Från Hans (hundaffär, farsoter, Jemtlands tidning, faddrar i Lungre).....	14
Bringåsen den 14 Apr. 1889.....	14
Från Ante (foderaffärer, vårens framskridande, Erik Olofsson död, Sahlinfallet, mor till tanddoktorn).....	15
Bringåsen den 19de April 1889.....	15
Från Lars Petter (timmerkörning o vår, Sahlinsfallet, fodertransporter, div sjukdoms - och dödsfall).....	16
Lungre den 22 April 1889.....	16
Här har Hans A begärt ersättare till mötet den 25 April (landstinget?).....	16
Kälen Krokum d. 16 April 1889.....	16

Brev från Thuresson Östersund/landstingsledamot?/(HA:s magbesvär, intyg)	17
Östersund den 24 April 1889.....	17
Brev från Joh. Mallmin, Riksdagsman först i 2dra och sedan i 1sta Kammaren./H.A.s kommentar/(sälja halm).....	18
Katrinedal d. 25 april 1889.....	18
Brev fr. Riksdagsm. Per Nilsson, Nerike /H.A:s kommentar/(vill sälja foder).....	18
Råby Morås den 5. Juli 1889.....	18
Brev Från Riksdagsm. Per Persson i Roslagen /H.A:s kommentar/ (inbjudan när HA far förbi på Skararesa).....	19
Wäddö och Norrsund den 23 juli 1889.....	19
Brev (fr. Riksdagsm. J. Jonsson Fröstorp, W.götland. Riddare af W. O.) /HA:s kommentar/(inbjudan till Tibro vid HA:s Skararesa, mossodlingsfrågor).....	19
Medevi den 24 Juli 1889.....	19
Brev från John Ericsson Landshöfdingen i Jemtlands län (om anslag till Litsbron).....	20
Östersund 25 Juni 1889.....	20
Brev (fr. Häradshöfding Sundberg Riksdagsman) /HA:s kommentar/ (kornköp).....	21
Haparanda d. 26 Sept. 1889.....	21
Brev från John Ericsson(beviljat anslag till Litsbron).....	21
Östersund 21 Nov. 1889.....	21
Brev Fr. Riksdagsm. Sundström Sidensjö /H.A.s kommentar/(badkurer, magbesvär, skogsaffärer, nya valperioder).....	21
Sidensjö den 9 Dec. 1889.....	21
1890.....	22
Brev Från Grosshandl. Arhusiander Sundsvall (H. A:s kommentar).....	22
Stockholm 1 Jan 1890.....	22
Brev från tullskydsvännernas centralkommitté (värvning av kampanjledare).....	23
Stockholm 20 juni 1890.....	23
Brev Fr. Lasse Jönsson. Riksdagsm. Fr. Skåne/H.A:s kommentar/(om riksdagsresa i Norrland).....	24
Sandby Borrby den 20/6 90.....	24
Brev från N E Strandberg, Hjerpen (om skogslagstiftning).....	25
Strand den 25 Juni 1890.....	25
Brev från Erik Persson, Görvik (värvning för ytterligare en period).....	26
Görvik den 4 Juli 1890.....	26
1891.....	27
Brev från Gunnar Eriksson i Mörviken/HA:s kommentar/(livränta, självkritik /i tullfrågan?/.....	27
Stockhlm d. 8 Feb. 91.....	27
1892.....	27
Brev från L P Mallmin, Uppland (kornaffärer, kritik av radikaler i värnpliktsfrågan).....	27
Gran den 1/11 92.....	27
Brev Fr. J E Wiksten Piteå (om riksdagsarbetet).....	28
Stockholm den 7/11 92.....	28

<u>Brev Fr. Lasse Jönsson fr. Skåne Ridd. af V. O. /HA:s kommentar/ (sett HA i Göteborg, kommentarer om div nya o gamla riksdagsmän).....</u>	29
<u>Sandby Borrby den 16 Novemb 1892.....</u>	29
<u>1893.....</u>	30
<u>Brev fr. Nils Pettersson i Runtorp Småland. Wasariddare) /HA:s kommentar/ (om järnväg enl Kostasystemet).....</u>	30
<u>Stockholm den 8 Februari 93.....</u>	30
<u>Brev fr. Riksdagsm. Johannes Andersson i Tenhult Småland /HA:s kommentar/ (om Kostasystemet).....</u>	31
<u>Stockholm den 7/2 93.....</u>	31
<u>1895.....</u>	32
<u>Brev från J. E. Wiksten från Norrbotten /HA:s kommentar/ (om Lantmannapartiernas återförening, Bromées radikalism mm).....</u>	32
<u>Stockholm den 21/2 95.....</u>	32
<u>Brev från Per Näslund, Ångermanland(i riksdagen igen, kommentarer om riksdagsmän och arbetet, goodtemplare, konflikten med Norge).....</u>	33
<u>Hagaris d. 10 April 1895.....</u>	33
<u>Tackbrev från Nils Larson, Tullus.....</u>	35
<u>Tullus den 9 Oct. 1895.....</u>	35
<u>1896.....</u>	35
<u>Brev från Nils Larson om Litsbron.....</u>	36
<u>Tullus d. 13 Mars 1896 .....</u>	36
<u>Brev från Grosshand. Holm, Strömsund (försöker få HA ställa upp ny valperiod).....</u>	36
<u>Ström den 4 Juli 1896.....</u>	36
<u>Brev från Joh. Jonsson, Tibro (gratulerar till HA:s vasaorden) .....</u>	37
<u>Fröstorp, Tibro den 7 December 1896.....</u>	37
<u>1897.....</u>	37
<u>Brev fr. Riksdagsm. Näslund, Ångermanland. Ledamot i 1897 års skogskomitée...37</u>	37
<u>Stockholm d. 24 Jan. 1897.....</u>	37
.....	38
<u>Brev från Joh. Jonsson, Tibro (om sammanträdesprogram, resor, jubileumsfest/?/ i Stockholm).....</u>	38
<u>Fröstorp, Tibro den 12maj 1897.....</u>	38
<u>1898.....</u>	39
<u>Brev fr. Riksdagsman Gustaf Eriksson, Mörsil.(Ang vänligheten mot sonen, prästen Erik Eriksson i Lit. Vill låna fotografier av bl. a. A. P. Andersson - Ont om ladugårdspigor. (H.A:s kommentar).....</u>	39
<u>Mörsil 8/5 98.....</u>	39
<u>(om inbjudan för Opestyrelsen).....</u>	40
<u>Mörsil 23 juni 1898.....</u>	40
<u>1899.....</u>	40
<u>Brev från L P Mallmin (Val av lämplig förstakammarledamot).....</u>	40
<u>Gran och Bålsta den 2-9-1899.....</u>	40

1888

Brev från P. Hoflin, Ragunda(om skogslagstiftning)

Ragunda 13 Januari 1888

Ärade Broder!

Flera framstående personer inom Ragunda tingslag hafva anmodat mig framföra sin tacksamhet för det Du redan åtgjort landets Lifsfråga - "åstadkommande af en Skogslagstiftning" - men som vi tillika äro af den åsigt, att det endast är Riksdagen, som derom kunna fatta beslut, är vår önskan och anhållan - att Du till nu förestående Rd underställer Riksdagens pröfning din till Landstinget väckta motion. -

Då af Landstingets förhandlingar det ville synas att Ni Länets representanter i 2a Km uttalat sammanstämmande behof af en skogslag, borde det icke vara omöjligt att Rd bifaller motionen - Ty skogssköflingen vill väl ingen quana bestrida, och att skydd deremot af en lag bör snarligen komma tillstånd. Wid Landstinget skulle alltid åtskilliga röster höja sig deremot, emedan Landstinget icke kan frigöra sig, att ibland sina representanter finna de som endast se på att nedsköfla och ödelägga en inköpt skogstrakt m.m. som Du bättre än jag inser och har reda på.

Landstinget är efter min uppfattning ej någon lagstiftande myndighet - och jag vet och har hört att Landstingsmän förklarar - att de endast åberopa detta skäl för att slopa frågan. - Så är icke kallet som Rm . -

Jag hvarken har tid eller förmåga att vidare orda i frågan - men vill härmed uppmana dig och andra af dina medbröder - som har och kan göra sig något begrepp om den pågående skogssköflingen i landet, att (?) saken. -

En god början och ett godt slut af Riksdagen tillönskas.

*Din sanne vän
P. Hoflin*

Brev från Olov Larsson Häste(skickat något?/, div hälsningar)

Östersund den 20/1 88.

Kära Broder!

Ett bref att för anggifvoet ändamål användas följer. Måtte listen lyckas!

Med spänd väntan afoktande nyheten om utskottswalen har jag på förhand gifoit dig min röst till Statsutsk. Få se om jag blir i minoritén. Måtte nu bara de der makten hafva ej göra deraf missbruk så att någon genom prickning lägges uti en för tidig graf. Roligt skulle varit att oförmärkt få inträda t.ex. på Andrakammarens diplomatläktare och se äldre och yngre fabrödernas fysionomier, och att få mot sig riktade kikarne fr Jemtl bänkarne. Den som lefoer får se, kanske tanken kan realiseras derest tiderna bättras. På tal om tider så går wäl tiden sin

jemna gång och är ej utan att denna wecka, hoc est, marknaden satt lif i spelet, ty träpriserna äro i OPPåtgående. Något annat nytt från markanden vet jag inte och blir det något obetydligt så laga att inhemta detta uti härifrån sända avisor.

Jag har i dag träffat din Ante och i går sett din yngre dotter, båda kuranta.

Tack för underrättelse om Hemmings befinnande såsom prins måtte inte han i likhet med verkliga prinsar bli kär och ingå någon messalians. Helsa och tacka Stor Mats och Boström för korten de intaga nu hedersrummet bland dylika.

Lef wäl jag skall snart både oroa och beswära dig med något

Wänl

Ol.Larsson

Helsa dina länskamrater på samma gång Du öppnar dosan och sjelf tager samt bjuder dem prisen.

**Brev från (f d) Riksdagsm. P. O. Eriksson i Fanbyn/HA:s
kommentar/(livränta, ledamotsförteckning, ändrad inst i
tullfrågan, tigger förtroendepost)**

Pilgrimstad, Fanbyn d. 28 Jan. 1888.

Broder!

Lycka till god fortsättning på arbetet vid Riksdagen! - Af egen erfarenhet vet jag att hemmavarande anser sig hafva fog att beswära riksdagsmannen med likt och olik, hvarför äfven jag vill göra som många andra och falla besvärlig med kommissioner. Jag beder nemligen att du efter d. 1 Mars ville i Lifränteanstalten få införd räntan å närslutande två motböcker, den ena för min son, den andra för en min myndling. Äfven anhåller jag att om du har två ex. af "förteckning öfver andra kammarens ledamöter, jag kunde få det ena; jag har prenumerat på protokollet och det kan vissa gånger vid läsningen deraf vara intressant att se förteckningen, synnerligen i hvoad den rör de nya ledamöterna.

Det kunde väl synts lämpligare att jag med sådant vändt mig till min efterträdare; jag vet dock att någon som vändt sig till honom med uppdrag fått det svar, att han vore så öfoerhopad med arbete att han ej haft tid dermed. Dessutom vet jag att du ej är nogräknad att gå ett stycke väg, äfven för andra. Jag är ofta i tankarna varande hos Eder, ehuru jag visst icke ångrar det jag är derifrån; hade jag ej förliden vinter, likasom flera andra ej varit i sådant bryderi angående spannmålstullen så hade jag nog kommit tillbaka i våras och möjligen äfven till denna riksdag. Jag har dock vid de båda valen förlidet år röstat med protektionisterna hvilka jag framgent kommer att tillhöra.

Min sysselsättning här hemma är ett "dagligt allehanda", bland annat har jag i vinter "egenhändig" huggit 200 st timmer som jag skall sälja, och jag befinner mig deraf fullt lika godt som att gå och vanka på Stockholms gator. Jag beder nu om min helsning till alla de kamrater som ej glömt min ringa person. War du dock redlige gamle vän mest helsad från din tillgifne vän

P. O. Eriksson

P.S. Månne det är förmätet af mig att våga hoppas blifva ihågkommen vid valen till revisorer eller supleanter vid riksbankskontoret i Östersund? D.S.

Brev från Ol Larsson Häste (om ny anställn i bankväsendet)

Ösd. d. 4/2 88.

Broder!

Omsider får eller må lättjan maka åt sig och en påhälsning göras hos vännerna, ty afståndet hindrar ej tankens resa emellan orterna.

Min spådom gick i fullbordan rörande din plats i Utskött som Tenhultaren brukte uttrycka sig.

Jag har welat rådgå litet med dig uti en sak som för mig är af stor vigt. Det höres som att Fresk ej längre vill fortsätta som förman i Folkbanken. Styrelsen har flera gånger anhållit att han skulle fortsätta, men fått afböjande swar, enär läkare förbjudit honom utöfoa dylikt arbete. Sedan detta besked erhållits hafoa de tänkt sig både hit och dit, efter en och annan, såsom efterträdare och deribland har äfoen undertecknad warit påtänkt och tillfrågad om platsens beklädande. Warande både upptagen och aflönad på annat håll inom sagde branche har jag förbehållit mig betänketid, enär det är frestande att fränsäga sig en så god plats som den för närwarande innehafda och taga emot en annan med wida mera göra förenad befattning.

Att härvidlag icke någon äregirighet från min sida ifrågakommer kan du nog inse, men aflöningen som är så olika gör att jag wekligen tänkt försöka derest bolagsstämman i gregori skulle så besluta.

Att mången skulle anse ett dylikt steg från min sida såsom oriktigt inser jag nog och torde deroidlag kunna tillämpas Per i Nygårds ord i dylika fall "att man fått ändan i myrstacken, osv.", men hvad skall och bör härvidlag göras? Såsom god wän har jag just wändt mig tiill Dig för erhållande af råd härutinnan. Kan Du ge förslag på någon förman? Jag föreslog Fiskal Olson, men denne lär icke vilja wara med derom. Andra inom Styrelsen tror eller anser jag ej wara lämpliga. Säg?

Jag hade tänkt skrifo till Liss, men kan Du händelsewis komma i samspråk så säg honom innehållet af detta bref och låt mig weta hans tanke.

War god och förbränn dessa rader så att de ej falla i annan mans hand.

Intet nytt härifrån. Lef wäl önskar wännen

Ol.Larsson

Brev från Per Näslund, Ångermanland (fd riksdagsman, om gamla minnen)

Hagaris d. 13 Febr. 1888.

Ärade Broder!

Det hade nog varit i sin ordning att jag pr. omgående besvarat dina om gammal vänskap vittnade rader af den 5te, hvilka kommo mig till handa den 9de, att ds, men en nästan samtidigt härmed ingången telegrafisk jobspost förstörde för flere dagar mitt eljest goda lynne och midt välbfinnade i öfrigt, följaktligen äfoen tankeförmåga. Huru mycket återstår då af ens varelse, och hurudant skall det opus komma att se ut, som under så befängda omständigheter födes till verlden? Jo, både hand- och lemma-lytt, som man säger.

Det var en något egendomlig sammansättning den nya ministären erhöll. Ha vi äfven nu förhoppning om ett fortgående på skatteafskrifningar under en ministär Bildt? Det låter nog otroligt för den oinvidige, men kan ju vara möjligt.

Måtte nu, sedan striden, åtminstone hufvuddrabbningen, i tullfrågan lyktats, det alltid förtroliga och hjertliga förhållande, som, åtminstone under min riksdagsmannaperiod, varit rådande, nu återvända, och spillrorna af både det gamla och nya L. P. åter sammansmälta!! Men månne detta under löpande period är möjligt eller ens tänkbart? Måtte dock så ske!

Mer än en gång har jag erinrat mig de många angenäma och trefliga stunder vi tillbragte tillsammans dels ute på ströfturer och dels med vår Per Eriksson vid Hundrapart-bordet. Månne han ännu finns blandt de lefoande fridstörarne(=protektionisterne)? Det är då för besynnerligt att det ordet alltid skall ofrivilligt framtoinga sig i tankarne och samtidigt genom någon sorts osynlig och omärkbar eleitrisk kraft äfven flyta ut ur penn-spetsen. Jag tror, att jag måste öfvergifva stålpenan och skaffa mig en fjäder i stället. Jag kan ej förklara orsaken härtill på annat sätt, än att den förra sorten är af utländskt fabrikat.

Du kan ju af det "anförda" öfoertyga dig om , att min tankegång efter det "hårda slaget" ännu icke blifvit fullt redig och normal. Skulle du framdeles vid lägligt tillfälle än vidare vilja hedra mig med en liten lättsmält epistel, skall jag försöka under tiden befria mig från de nu mitt hjern-kontor störande tull-tankarne, men detta torde nog komma att tarfova en rundlig tid, helst jag nu spörjer att mjölsäcken redan höjts i pris med 2.25.

Mitt helsotillstånd är godt och, som du nog ser, pojken ännu icke helt och hållet försvunnen. Ville du öfverbringa min helsning till, bland andra, dina 2ne ångermanländske bostadskamrater, blefve jag dig därför än ytterligare tackskyldig.

Sant tillgifne Vännen
P. Näslund

Brev från riksdagsm Per Ericsson, Wik (om tullfrågan o riksdagsarbetet)

Idenor och Wik d. 6 mars 1888

(Per Ericsson Helsingland. Gammal hedersgubbe och innehafvare af guldmedaljen.) /HA:s kommentar/

Hedersbror Hans Andersson!

Hjertligt tack för det kärkomna brefoet, hvaraf jag finner att Du ej glömt bort din gamle vän i Wiken. Det gladdde mig när jag såg att Du blifvit vald till Riksdagsman och besegrat presten, som äfven skulle vara protektionist, men kanske i andra frågor som rörde jordbrukaren ej var så alldeles säker att lita på, ty af de erfarenhet jag har från Riksdagen plär ej presterne vara de pålitligaste i de frågor som röra jordbrukarens onera och besvär, änskönt de äro valde af dessa och således borde bevaka deras intressen. Hur var det med Kyrkoherde Boström? Han fick sig ett större brödstycke genom sina tillmötesgåenden med Regeringen i flera frågor. Märkvärdigt förefaller det mig att för hela Norrland ej finnes någon mer protektionist än Du om icke möjligen Wiksten lutar åt det hållet.

Att vännen Hörnfeldt blef utpetad ur Statsutskottet, torde nog gått honom till hjertat, hvarest han troligen ansåg sig vara sjelfskrifven. Det förefaller mig något besynnerligt att tullfrågan kunde en så kraftig verkan åstadkomma, att landtmannapartiet kunde splittras i

sina grundvalar, men jag förmodar att samma åsichter nog gör sig gällande som förut, i andra frågor i afseende på sparsamhet med statens medel och dylikt. Kunde statsinkomsterna genom spannmålstullarne ökas så att man kunde nedsätta tullen på kaffe så vore det en lättnad för arbetaren, som nog förbrukar betydligt af den varan.

Frihandlaren Olof Jonsson i Hof som under förra Riksdagen i bevillningsutskottet svängde sin gissel mot tullvännerna fick äfven stryka på foten. Med honom hade jag att utstå mången discurs under våra frukosttimmar när vi bodde tillsammans på Der Börs. Han ansåg den som ej hade samma åsichter som han i tullfrågan ej hade några riktiga begrepp i frågan, ty att påvisa handelsbalansen för hvarje år, betydde för honom ingenting i frågan. Besynnerligt förefaller det ändå att innan Franska traktaten kom tillstånd hade Sverige öfverskott nästan hvarje år på sin export, men sedan har importen öfverstigit exporten med ofantliga summor. Måne icke detta är ett bevis på frihandels skadlighet? Men frihandlaren vill aldrig höra talas om några siffror i det fallet. Handelsbalansen har för honom helt andra orsaker.

Här på orten klagas allmänt öfver brist på arbete och brist på pengar och det skulle vara önskligt att den långa kris vi nu haft började få någon vändning. Men börjar trävarorna stiga i pris så blir det straxt öfverproduktion, som åter nedsätter priset.

I följd af den stränga torkan förleden sommar är här äfven brist på på foder, så att man nu måste skaffa halm ifrån Gestrikland och äfven från Westmanland, och i den stränga köld som i dessa dagar uppgår till 22 å 23 grader har man ingen föraning om någon tidig vår, men i fjol körde man i Mars med hjuldon, då man i år har betydligt med snö.

God fortsättning af det magtpåliggande arbetet vid Riksdagen tillönskar

Wännen

Pehr Ericsson

Brev från Erik Persson, Görvik(tackar för HA:s insatser i tullfrågan)

Stugun den 18 maj 1888.

Herr Hans Andersson!

Oändligt tack för ditt mycket kärkomna bref af den 5 dennes.

Nu änteligen är segern vunnen. Det har varit med största intresse som vi följdt Riksdagens förhandlingar vid detta Riksmöte, synnerligast rörande tullfrågan förstås, som nu hört till dagens lösen. Med spänd väntan, för att icke säga otålighet ha vi värkligen undrat huru utgången skulle bli och i synnerligast med tull å hästar. Icke aldeles så fritt för att icke en viss förstämmning började gifva sig tillkänna efter första omröstningen i första kammaren. Frihandlarna här började på förhand att litett smått jubbla efter den utgång saken så fick. Nu efter den gemensamma omröstningen är det vi protektionister som fått det precis som vi ville ha det. För min egen enskilda del blef jag värkligen så glad öfver utgången att jag det icke kan beskrifva och det mäst derföre att om vi icke fått tull på hestar så hade frihandlarna fått vatten på sin qvarn och detta unnade jag dem icke.

Mitt sinne lättades betydligt på förhand då jag i dagsupplagan af "Wårt Land" för den 3 maj läste redaktionens tankar om hesttullen m.m. och jag yttrade en gång till någon af mina vänner att några norrländska protektionister måtte ha gifvit Redaktionen någon påstolning. Roligt få se att mina gissningar icke var ogrundade.

Östersundsprästen har, såsom du väll sett, varit aldeles urbota ond på hesttullen och ramponerar Jemtlandstidningen aldeles obarmhertigt för att den medelar oss en, "fägnasam

nyhet". Åt Östersunds dumhet kunde jag icke annat än skratta. Jemtlands påsten deremot har icke ett ord att säga i saken, ehuru den annars i många fall i mitt tycke är dum.

För min enskilda del skulle jag varett nöjd, till och med om andra tullar gått igenom men icke hest tullen. Dock vet jag att en stor hop har dragit sig tillbaka ifrån det protektionistiska lägret helst de icke haft förmåga att tänka sig djupare in i saken och fått det för sig att hesttullen var det enda hvarpå Jemtländningarne hade någon vinst.

Hvad sänkningen af kaffe tullen beträffar så har den här mött ett mycket gynnsamt mottagande till och med ifrån frihandlarnes sida, som alltid påstått att den borde stå der den stod.

Förliden söndag vid kyrkan hade jag värkligen roligt, då efter Gudstjenstens slut en hel skara samlade sig omkring mig och bad mig att till dig framföra deras uppriktiga tack för ditt arbete, mödor och besvär, som du fått hafva för oss under den nu snart slutade Riksdag. Och får jag då framföra ett hjertligt tack deri äfven jag af hela mitt hjerta instämmer.

Måtte frukterna af de många viktiga beslut som under detta Riksmöte blivitt afgjorde snart visa sig och befrämja hela landets, hela Rikets sanna lycka och väl.

Med största högaktning

Erik Persson i Görvik

P.S. Jag är nu för närvarande på ett besök hos min son som är skollärare i Stugun. Och ehuru obekant ber han mig helsa och säga Tack!

Brev från Riksdagsm. E.P.Jonsson i Myre, Ångermanland (skogslagstiftning och skogsförslag i landstinget)

Resele och Myre den 27 Augusti 1888

Ärade Wän och Broder Hans Andersson!

Hjertligt tack för skrifvelsen af den 18de dennes, och för treflig sammanvaro under sistlidne vinter i Stockholm.

Hvad lagstiftningsfrågan om Yngskogen vidkommer så har jag nog haft den i mina tankar, och talat med åtskilliga derom, som jag träffat under sommaren men rönt dålig jordmohn för saken, för en tid sedan hafde jag bref af Sundström deri han påminde om frågan, till svar måtte jag meddela de mörka utsikter jag rönt och, att efter min Åsigt, vi, vid blifvande Landsting finge språka med de öfriga Landstingsmännen derom, för att väcka denna fråga nästa år sedan Jemtlands läns Landsting fattat beslut i frågan, och till följe deraf fått göra framställning till Westernorrlands läns Landsting att antaga samma förslag som Jemtlands läns landsting, emellertid gaf jag det svar att om Sundström motionerade så skulle han få påräkna mitt understöd, jag antog att han så vändt sig till Näslund för att få honom med, går icke Näslund eller Hörnfeldt med då har vi just ingen att påräkna i Norra Ångermanland men så snart Sundström fått mitt svar så erhöll jag ytterligare bref att han som supplean var inkallad på Kyrkomötet emedan Ordinarie ledamoten anmälde förhinder och i följd deraf ansåg han ock att det borde få bero i år.

Jag fruktar för att vårt Landsting är ogynnsamt sammansatt för denna fråga emedan det är så stort Sägwerks Intresse nere vid Kusten såväl i Ångermanland som i Medelpad. – Skulle Näslund och Hörnfeldt kunnat omvändas har det gjort mycket åt saken, men derom är jag okunnig, förut har de varit emot skogslagstiftning.

Jag mins att du sa, i vinter det Arhusiander gifvoitt jakande soar, men så har vi ock en Axel med hans meningsfränder, har Arhusiander på allvar varitt för saken och kunnat förmå Axeln att motionera så skulle vi nog tagitt honom på orden.

Jag anser det icke vara lönande för mig att ensamt väcka motion, emedan kustboarne äro rasande öfoer att jag håller med Farups motion angående bevillning för skogsafverknings rörelse, och Sågverksägarne med, hvilka äro drygt representerade vid Landstinget.

Hvad årets gröda vidkommer så är det samma förhållande hos oss som du beskriver i edra trakter hvad Högrödan och Rog vidkommer, kornåkrarne har tagitt sig någott af regnet hos oss också, men icke ända till två alnars längd som hos eder. – Slipper vi frostnätterna så blir det någorlunda med Spanmålen, men foder tillgången blir otillräcklig så att slaktning af boskap måtte företagas och ändock får man motse foderbrist.

Vid min hemkomst började min son tillställa giftermål och sedan det var öfoerstökad, skulle han Exisera beväring andra gången, så att jag äfven denne sommar måst deltaga i bestyr om Hemmansbruket.

Det lilla fjellhemman som jag har qvar för egen del är så ringbergat att en på stället boende torpare eller arbetare sköter om alltsammans med undantag af skogen.

Med sann vänskap

E.P.Jonsson

1889

**Brev från direktören vid Ope lantmannaskola och
Hushållningssällskapet, J F Broman (om margarinlagstiftning,
länets merjeridrift, kungafirande)**

Ope vid Brunflo den 3 Febr. 1889

Broder Hans Andersson!

Jag tackar hjertligt för din skrifoelse af den 31 förl.

Inom Jemtland finnas 26 mejerier, af hvilka 17 äro i verksamhet under innevarande vinter. De öfriga 9 ha som du vet till följd af befarad mjölkbrist för tillfället nedlagt verksamheten.

Jag undrar just hvad jag får för betyg af vännen Hans Andersson för min åsigt om margarinen. Vårt Sällskap har, som du måhända vet, förordat fastställelse af förslaget till den nya margarinförordningen, och jag var en af kämparna därför. Men som det står i öfoerensstämmelse med min innerliga öfoertygelse, kunde jag ej låta bli att uttala den – att det nämligen skulle vara i högsta grad oklokt att förbjuda tillvarkning af dylikt födoämne, som utan tvifvel skulle förorsaka jäsning bland den mindre bemedlade folkklassen. Se saken, käre Hans, från såväl denna som flera andra synpunkter, så tror jag du skall komma till samma öfoertygelse. Roligt höra det du är så rojalistisk, men det hör ju i alla fall den gamla stammen till. Jag hatar visst icke det konungsliga, vare det visst och sant, men det oaktadt lät jag för min del födelsedagen passera lika tyst och lugn som andra dagar.

I Östersund dansades den dagen på i toenne "hus": öfoerhuset och underhuset, men jag tyckte som så, att kan ej dagen firas på något värdigare sätt, så får det vara för mig.

Här har blåst och yrat ett par dagar ohejdat och nu ha vi temligen kallt.

Får du något roligt och uppmuntrande att skrifo om någon gång, så glöm mig ej.

För öfrigt önskar jag du måtte förbli kry och rask o inte förstöra din i sig sjelft dåliga mage på Operakällaren, Grand Hotel etc. etc. , ty kom ihåg att du har hustru, barn och många vänner här hemma.

Alla de mina helsa dig hjertligt genom

Gamle Vännen
J. F. Broman

Brev från Gunnar Eriksson, Mörviken (Denne gamle riksdagskollega verkar ha varit synsk. Det mesta har väl slagit in?)

Åre den 24 mars 1889.

Broder Hans Andersson!

Med dessa rader hälsar jag en gammal vän med tillönskan om hälsa, lycka och framgång i arbetet för gamla Sveriges väl. Hvad jag nu skulle skrivo mera är ej så lätt att bestämma. Mina reumatiska lidanden äro just inga trefliga samtalsämnen och otyget tycks nu vara stadd på retrett. Dock återstår ännu mycket ondt och då till natten jag somnar på endera sidan känner jag smärtor i sömnen och drömmer rätt mycket. En natt drömde jag, att jag befann mig i rum der mycket folk samladt var. Jag tycktes mig ha en ciceron som sade, att desse voro rikets fäder allehopa, sysselsatta med en stor pudding, hvars ingredienser bestodo af en öfverfylld kassakista, sotelindring, afskrifning och vakanssättning m. m. En stor matador gästikulärade och talade väldeliga, att Öland vore ett hafomflutet land der inga andra vakanser kunde landsättas än båtsmännens. Efter honom uppträdde en lång och smidig gestalt i skinnbyxor och förde en balancerstång samt dansade Cancan alldeles förträffligt. Några gamla spjufrar roade sig med att skjuta på honom med luftbössa hvaraf han erhöll 21 svarta prickar i pannan. Och jag tyckte puddingen förvandlades till en stor pannkaka och ciceronen sade mig att hon framdeles skulle serveras fäderna med sås på af ökad värnpligt samt ålderdomsförsäkring för sosialister, nihilister och andra samhällsomstörtande rabulister. Jag såg vidare en lefoande björn, som avancerade på bakfötterna, förande i ena framtassen ett stort papper hvarpå stod skrifoit; "legdebref, ej längre fogelfri". Nalle brummade åt mig, att jag var Norrländing och att han, om han blott finge sitt legdebref underskirifvet, skulle föröka sig och uppfylla Norrlands skogs- och fjällbygder med sin afföda och rifva ihjäl ända till sista kon hos hvarje bonde och torpare. Jag blef bekymrad för kossor-nas öde, frukterna af lapplagen och lifsmedelstullarne och ville skynda till ett i hamnen liggande emigrantfartyg för att göra sällskap med de andra Norrländingarne; men min ciceron hejdade mig och sade: kom och se; Och si och jag jag såg gluntarnes pappa högväxt och ståtlig konvojera ett sällskap fruntimmer, de der hade olust för familjen och köket, till ett stort hus med 2ne portar hvaröfver stod att läsa, den ena: fattigvårdsstyrelse och den andra: skolråd. På afstånd såg jag en gammal grå Borg, hvilken rest sig stolt och triumferande vid intåget; men vid hans sida syntes ett stadsbud som pustade och svättades värre, ty detta bar en tung börda, 2 Edisons fonografer till fattigvårdsstyrelsens och skolrådets sessionssalar. Jag blef förundrad öfver detta i mitt tycke stora specktakel, men min ciceron sade mig, att det var blankt omöjligt för

nutidens församlingsmän att förstå all den visdom som fruntimmerna komme att tillföra fattigvård och skolväsen hvadan en magasinering deraf i fonograf vore nödvändig åt eftervärlden. Jag spratt till vid några dundrande klubbslag, men min ciceron sade, att det kom sig deraf, att en ostyrig brännvinspatron och en röstbegåfvad klockare hade förgätit kontrollapparaten och jag vaknade vid det oväsen som uppstod deraf och af kassakistans delning och min hushållerska fråga om jag ville dricka kaffe. Hälsa dina länskamrater och var själf hälsad från din gamla vän

Gunnar Eriksson
Mörviken

Här följer brev från tre av sönerna, skrivna vid samma tid. Den yngste, Lars Petter, är 19 år och vistas och arbetar i Lungre hos sin bror Jonas och kör timmer till Mosjön eller Flarken. Ante är numera bonde på Backen och kör sitt timmer till Nästsjön.

Från Ante(Svår vinter, foderbrist o foderimport,timmerkörning o tumning, priser på foder o timmer, Sahlins mordbrand, tyg, mm)

Bringåsen den 7de April 1889.

Kära fader!

Då det af edert sednaste bref till mor synes vara osäkert huruvida ni kommer hem till Påsk, i synnerhet som inskrifningsrevisionen sammanträder först den 26te April, så får jag nu dels å egna, dels å mors vägnar försöka skrapa ihop litet "nyheter från hemmet" till Påsk.

Hvad som i vår ort utgör allmänaste samtalsämnet, är först och sist den ihärdiga vintern, med den djupa snön och den svåra foderbristen, derföre må några ord först egnas deråt.

Februari och Mars månader hafva i allmänhet utmärkt sig med täta snöfall, stark blåst och snöyra jemte ihärdig köld. Följaktligen har föret hela tiden varit oerhörd tungt och snödrifvor finnes i stor mängd, att se gårdesgårdar helt och hållet begrafna deri är ingen ovanlighet. Något töväder ha vi ej haft sedan i nyårstiden, hvadan snön ännu till största delen ligger kvar på hustaken. Endast de 3ne sista dagarna har tinat något om dagarna, (i förrgår middag var t.o.m. 8 gr. blidt) men nätterna hafva varit bra kalla. Snön är nu i skogen minst 3 fot och på många ställen fullt 4 fot djup, men den har dock hittills varit bra lös.

Det är emellertid rätt besvärligt för de timmerkörare som skola taga stockarna från stubben att simma i den djupa snön, men för min del går det nog bra, ty vi få nu taga ur vältorna som vi körde ihop i början af vintern. Under sistl. vecka körde på tre hästar 290 stockar. Jag har nu nere på sjön 1620 stockar, mest gran; dessutom har jag ännu 400 timmer hopkörda som jag beräknar att få ned till Påsk.

I morgon skall vi få tumning, hvilken förrättas af löjtnant Aspgren och skrifvoaren Feuk. Inspektoren sjelf var ej hit på förra tumningen i början af Mars, men han har sagt sig skola komma i morgon om vädret blir vackert.

Svärfarsgubben har såldt sitt timmer på Flarken till en Inspektor Almqvist för Eriksdals bolag, efter ett pris af 40 öre för 12 tums timmer fritt på isen. Min svåger Per som var närvarande såsom motskrifvare säger att det blir mindre för detta timmer efter dimensionerna än för det som Wahlgren köper. Per Anderssons Ante var äfven med och såg på, men han fann det bättre att sälja deras timmer till Wahlgren efter 34 öre. Här af kan ni förstå att tumningen ej var fullt bra.

Med foderbristen härstädes är rätt illa ställt, här i socknen vet jag knappast någon som ej behöfver köpa foder, om icke möjligen Lasse farbror, han har ännu ej köpt något men klagat nog att det blir snått om, de öfriga köpa alla utan undantag. Äfven jag får nog också en släng af slefven.

Endast till Lungre, Bringåsen och Brynje har requirerats 5 vagnslaster halm och hö och den 6te väntas endera dagen. På varje vagn lastas 5 och till och med öfver 600 Ltt; Summan härför stiger till ungefär 2000 kronor. Höet kostar vid Ö-sunds station 67 öre, hafrehalm 38 och råghalm 33 å 34 öre pr Ltt. Detta är väl efter omständigheterna billigt, men i alla händelser flyta de penningar i jemn ström härifrån som förut inkommit för kreatur, hästar och trävirke.

Till Jemtlands norra socknar gå dagligen långa foror hö och halm från Östersund förbi Kläppe. Några Westmanlänningar som vistas här i staden och sälja foder göra heltvisst goda affärer; en af dem har sålt närmare 50 vagnslaster, ett par andra öfver 20 vardera o.s.v. I en tidning fanns uppgifvet att höromdagen stod vid Sala station på en gång lastade 90 vagnar hö och halm som skulle norrut.

Då nu efter all sannolikhet våren blir mycket sen så är ej att undra på om mången landtman börjar bli "grå e hufvan".

Jag har i dag varit till Erik Perssons i Brynje hvarvid hustrun Märیت sjöng en jemmerlig visa öfver att de skulle nödgas köpa foder; detta var nog det värsta som kunde komma öfver dem tyckte hon. Dervid fick jag äfven höra att Norlén nyligen spått att vi i år skall få ett nytt 67, alltså vinter till midsommar. Han lär äfven ha anskaffat ansenliga förråd af foder och hafra för att på vårsidan kunna dela ut åt sina behöfvande grannar. För min del ser jag ej framtiden i fullt så mörka färger, ty jag har ännu anno 79 i friskt minne, hvilket år vi ännu på Ersmässdagen hade halfannan aln djup snö på åkrarna, men ändå fick i så 8 dagar derefter och hade bete d. 1 Juni.

Trädgårdsfröet som ni anskaffat har ankommit. Frakten belöpte sig till 93 öre, för öfrigt få vi uppgöra räkning då ni kommer hem.

Af det hemsända kapptyget skall Anna behålla häften emot Pers piga; alltså blir intet att afyttra.

Om resultatet af Jemtl. Tidnings bolagsstämma äfvensom om senaste branden i Ö-sund torde ni genom tidningarna ha eder bekant. Det påstås att mordbrand föreligger och 5000 kronor utlåfoas nu åt den som kan upptäcka gerningsmannen.

Våra gummor och begge Hansarna hälsa eder. Hans äldre har de senaste dagarna varit litet krasslig till följd af förkylning men han är dock uppe och befinner sig nu bättre. Wi andra äro vid god hälsa.

Skulle ni komma hem till påsk så bör ni underrätta hvilken dag ni anländer till Ö-sund så att vi kan möta med skjuts.

Hälsningar äfven från

Ante. -

P.S. D. 8de April.

Jag blef ej i tillfälle att få sända brefoet i gårafton och derföre får jag nu tillfoga en nyhet som genom tumherrarna nyss kommit oss tillhanda.

Herr J. Sahlin blef nemligen i går insatt i häkte, såsom misstänkt att sjelf hafva anstiftat branden å sin egedom, det lager af skjutvapen och jagtväskor som var försäkradt för 125 tusen kronor var ej värdt mer än 25,000 efter hvad sedermera upplysts. Det är emellertid synd om den der påfågelsnaturen. Måhända är det nu början till slutet.

Tumningen i dag har gått bra, men Inspektoren var ej heller nu närvarande hvordan vi säljare sjelfva fingo tumma ena ändan liksom förra gången.

Det är i dag mulet och synes vilja bli snö återigen.

Ante -

Från Hans (hundaffär, farsoter, Jemtlands tidning, faddrar i Lungre)

Bringåsen den 14 Apr. 1889.

Kära Fader

Tack för brefoet af den 10 April!

Jag har i dag träffat Olle i Gullbacken och omnämnt den der hundaffären för honom. I Gullbacken hafva nu ingen tik, så att med dem blir då ingen handel, men Olle lofoade mig att hjälpa till med anskaffandet af djuren.

I Mo finnes visserligen en grå hynda, men hon lär hafva bra många år på nacken och kanhända i följd deraf ej bär valpar mer och således är hon ej passande. Det finns ej många "tikker" att välja på, så det blir väl ej så lätt att finna en passande sådan som är till salu och för någorlunda billigt pris. Ifall vi ej få tag i passande tik och hund, så är det väl bäst att påtinga två valpar efter en grå tik, men valparna torde då ej hinna anlända till Stockholm medan Ni är der; utan skulle då skickas vid passande tid sedermera. Olle skall till Lith nästa helg och då skall han höra efter huru det förhåller sig på hundmarknaden.

Man har nu ganska allmänt här i byn och i andra byar hemsökts af en lindrig farsot, hvars symtomer varit: trötthet, sömnhet, svettning, ondt i hufvudet, eller ondt i hals och rygg, något hosta, brist på aptit, kraftlöshet o.s.v. Mor, Ante och jag hafva måst hålla oss vid sängen ett par dagar hvar, men sedan småningom kunnat återgå till arbetet. Äfoen de andra här i gården hafva mer eller mindre fått kännas vid krämpan förutom Hinrik, hittills. Nu äro vi dock ganska krya. Kanhända det var någon mycket lindrig grad af nerofeber som lät känna sig, eller ock någon eftersläng af den elaka vintern.

Föregående vecka har om dagarna varit ett par grader varmt och vinden stilla, samt om nätterna ett par grader kallt. De sista dagarna voro vackra och klara. I dag har det snöat litet grand. Barometer har "fallit". - - Som Ni torde sett af tidningarna, så är troligt att det blir slut på Jemtlands Tidning. Det var just ej heller annat att vänta, när bolaget befattade sig med denna förgamla och otidsenliga tryckpress, som är alldeles för dyr och för liten.

Tryckpressar af nyare sort med tillbehör, säges vara mycket bättre än J.T-s. och kosta en 7 å 8,000 kr. och en sådan skulle bolaget från början haft.

En ny halfoeckotidning lär vara påtänkt att utgifvas i Östersund. Detta enligt Jemtl. Tidning. Hvem som är utgifvaren är mig ej bekant. Jag har ej varit till stan, så att jag har fått reda derpå. Jonas och Brita hafva stått faddrar hos Erik Jonsson i Lungre i dag, som nu har fått den sjetta dottern.

Föret å landsvägen till staden börjar blifva litet torrt. Vägen är svart af hästgödsel i midten, hvordan man får lof att hålla på sidan för att det skall vara någorlunda drägligt för hästen att draga.

Lef väl.

H. Hansson

**Från Ante (foderaffärer, vårens framskridande, Erik Olofsson död,
Sahlinfallet, mor till tanddoktorn)**

Bringåsen den 19de April 1889.

Snälla pappa!

Med anledning af edra båda bref angående halmleveransen, får jag underrätta att jag nyss varit till Per och frågat, om Bringåsborna behöfver mera halm; men hvar och en tror sig ha anskaffat tillräckligt för behöfvet.

En last hö är betingad och väntas i dagarna.

Mallmins halm blir måhända äfven något dyrare än den som tages från Westmanland. På sistnämnda ställe kostar råg- eller kornhalm 15 a 16 öre och hafrehalm 18 öre pr Ltt men frakten belöper sig till ca 17 öre pr do. Denna halm går efter bergslagsbanan hvarest frakten måhända är något dyrare än efter statens. Men vägen är nog betydligt längre ned till Stockholmstrakten, hvadan frakten väl torde komma på ett ut.

Skulle Mallmin haft sin halm i Ö-sund så hade den nog strukit med "som boss".

Wi ha nu starkt töväder sedan i går och hustaken äro nu i det närmaste bara, på kornladans tak ligger likväl ännu något snö qvar jemväl på södra sidan, således i sjelfoa solbaddet. Slädföret har hittills varit oberördt af vårvädet, men det börjar väl nu taga på. Jag körde emellertid från mig timret till sjön i går.

Wi ha idag hört tranor härstädes. De komma väl tillräckligt tidigt i år, ty ännu finnes ej en enda bar tufoa på myrarna.

Förhör hölls sistl. Måndag med J. Sahlin, han tycks ej vilja erkänna sig vara mordbrännare, ehuru allt synes vittna emot honom. Resultatet af förhöret ser ni väl i Ö-sundstidningarna. Nytt förhör hålles d. 6te Maj. Hans begäran att få vistas på fri fot har afslagits. Det berättas att Sahlin redan gjort försök att taga sig af daga. Han har neml. remsat upp sin skjorta för att deraf spinna ett rep, men "tötet" var för svagt. Om detta rykte är sant veta vi ej.

Snickar Erik Olofsson i Lit har nyligen aflidit. Hans dotter Stor-Brita i Lungre har fått samma sorts ögonsjukdom som morbror hade i fjor, och märkvärdigt nog på samma öga.

Haf tack för besväret med vår pojkes lifräntebok.

Mor hälsar och tackar för brefoet jemte de bifogade 200 kronorna.

I morgon reser mor och jag till staden, hon ämnar då besöka tanddoktorn.

Det begärda slägtregistret bifogas härjemte.

Hälsningar sändas eder från vårt husfolk äfvensom från Ante.

**Från Lars Petter (timmerkörning o vår, Sahlinsfallet,
fodertransporter, div sjukdoms – och dödsfall)**

Lungre den 22 April 1889.

Min käre far!

Efterson Ni ej kom hem till påsk, så får jag skrifo till Eder och tala om att vi ha haft tö se´n om torsdag och i dag regnar det dugtigt. Snön är dock ännu öfoer 1 aln djup i skogen. På torsdagen hade vi 10 graders värme, och då det har varit så godt som ingen tö i vinter, så har snön smält ihop ganska mycket. I början af denna månad var snön odräglig att köra i; vid den så kallade Skjörhagen var snön så djup, att der vi skulle köra så måste vi först trampa ihop snön före hästarna; och åt en medelstor häst nådde snön upp till selpinnarna. – Lördagen i denna vecka eller den 27 April få vi slut-tumning, så att det är nu sista veckan vi köra timmer denna vinter. – Tack! för tidningarna Ni skickade mig. – I morgon, eller tredjedag Påsk, är det auktion hos Pål Persson i Skjör. I går voro vi till Lits Kyrka; föret på landsvägen var mycket dåligt, vilket för det mästa beror på den ofantliga hö- och halm-transporten. Till och med när vi kommo ur kyrkan foro 6 hölass norrut; hvilket väl ej alltid inträffar, att man kör hö midt på sjelfva påskdagen. I dag ha vi haft gudstjenst i Kyrkås kyrka af seminarieföreståndaren Westlinder. – Som ni kanske sett i tidningarna, sitter nu grosshandlaren J. Salin inom lås och bom. Enligt hvad folk berättar, skall han å länsfängelset pröfoat på att taga sig afdaga, genom att göra ett rep af sin skjorta, som han hade rivoit till remsor, men företaget misslyckades derigenom, att, repet var för svagt så att det brast.

Om det verkligen är Salin, som har anlagt elden, hvilket man i allmänhet tror så får Jonas Eliasson i Lillsjöhögen och Norlén på Ismundbacken släppa till en summa af omkring 20,000 kronor, som borgen på en vexel, eller ett kreditiv, eller hvad det var. Jemtlands Tidning har nu slutat sina dagar. –

Jag kan äfven omtala att Olof Olofsson i Mo har dött i dag på morgonen, Rådman R. Fresk är betänkligt sjuk och August Lundholm var så sjuk på påskaftonen, att han ej kände igen sin fru. Rådman Fresk lär ha kräfta i magen enligt hvad jag nu har fått höra. För öfrigt mår vi ganska bra här hemma. Många helsningar till Eder från mor och oss alla.

Jag får nu sluta mitt usla bref.
I hast tecknat af sonen L.P.Hansson

**Här har Hans A begärt ersättare till mötet den 25 April
(landstinget?)**

Kälen Krokomb d. 16 April 1889

Ärade Farbror!

Mycken tack för sednast!

Eder skrifoelse af d. 12te dennes har jag bekommit och skall med anledning deraf infinna mig vid inskrifningsrevisionen den 25te.

Här hafva vi kallt och alla tecken båda en sen vår.

Om min helsning till Gustaf och Bromeé anhålles.

Högaktningsfullt
Lars Nilsson

**Brev från Thuresson Östersund/landstingsledamot?/(HA:s
magbesvär, intyg)**

Östersund den 24 April 1889.

Broder.

Hjertligt tack för ditt vänliga och glada bref samt för det besvär du för min räkning haft. Emellertid låter jag mig ej dervid nöja utan tager mig ånyo friheten ställa min ansökan till dig, med vördnadsjull anhållan att du framlemnar *amnen. Jag skulle nog behöfoa stärka mina intyg med ditt finfina namn, men då de ser att jag använder dig till min envoye extra ordinarie et ministre plenipotentiaire, tror jag jag detta inverkar mera än alla intyg: Din lön härför skall blifva stor om och sen.

Att fråga efter din helsa gör jag icke, ty ditt bref visar att du var vid ett utmärkt lynne så du författade detsamma. Och vill jag hoppas att du fortfarande må vara Herre öfver din tyranniska mage; den enda du här på jorden behöfoer krusa litet för.

Angående min Norrköpings resa blef det aldrig någon sådan utaf. Stockholm är dertill alldeles för förförisk och håller en gerna kvar, tills ens kassa balancerar jemt med en 3je kl biljett till Östersund. Du må icke tro att jag var fullt så lättfotad som vissa finansmen eller på något sätt försökte göra mig osynlig, nej ty ehuru jag visste att din tid var strängdt anlitaad var jag likväl ense med mig sjelf derom, att om jag och skulle klifva in i sjelfva Statsutskottet och vid hufvudet draga dig ut derifrån skulle jag innan jag reste få vara egare af dig en stund. Jag var på väg, men frestelsen att ej gå fram uppenbarade sig den gången i gestalt af en kaffé fröken i Skandias hus vid namn Agnes. Qvinnan är ändå en märkvärdig företeelse, ty på mig inverkar hon på minnet- Så snart jag kommer tillsammans med dem glömmar jag allt, till och med riksdagshuset med deri varande gamla omtyckta vänner. Se der orsaken hvarför vi ej träffades.

Att skrifva om väderleken härstädes lönar sig intet, ty här har vi inget klimat alls (sa betjenten) men mycket dåligt före. Vi har klara, varma och vackra dagar, men något kallt på nätterna, väglaget är kombineradt kärr och slädföre ytterst dåligt båda delarna, det får tyvärr jag erfara.

Jag hoppas du skrifoer några rader vid tillfälle samt att du ursäktar mig för besvären jag orsakar dig, jag skulle kunna skaffa Domhåfoandens intyg om min person men jag tycker det ej skall behöfoas. Med önskan om din snara hitkomst, får jag bifoga varma helsningar från sanne vännen

? Thuresson

**Brev från Joh. Mallmin, Riksdagsman först i 2dra och sedan i 1sta
Kammaren./H.A.s kommentar/(sälja halm)**

Katrinedal d. 25 april 1889

Broder Hans Andersson!

Innan jag reste hem till påsk nämnde du vid ett sammanträffande, att du trodde, du skulle få i uppdrag af några bekanta från din hemtrakt att skaffa dem halm. Om du detta fått, vill jag erinra dig om, att jag har 6,000 Ltt utmärkt god kornhalm pressad, som jag önskar få sälja. I morgon bitti kommer till Stockholm.

*Din tillgifne vän
Joh. Mallmin*

**Brev fr. Riksdagsm. Per Nilsson, Nerike /H.A:s kommentar/(vill sälja
foder)**

Råby Morås den 5. Juli 1889.

Min Käre Broder Hans Andersson!

Bringåsen

Hjertligt tack för sednast och för godt sammarbete under flera Riksdagar. – medan jag går här i min enslighet så föres tankarna ofta på gamla Riksdagskamrater, och icke minst på vännen Hans i Bringåsen. - Jag såg för några dagar sedan i en tidning att ni i Jemtland äfoen denna sommar skulle lida misvext. Som jag är nog lycklig att redan fått inbergat rätt mycket godt klöfoer och timotejhö så att jag tror mig kunna sälja cirka 3,000 Ltt, så intresserar jag mig att få höra om det synes som det i din ort skulle bli foderbehofoer till hösten och till ett kommande år? Visar foderskörden sig ogynnsam hos eder och är misvexten vidsträkt i Norrland? I Uppland och Södermanland lærer det det vara dålig skörd likaså i Östergötland, i Nerike är höskörden rätt vacker men vårsädesskörden ser delvis dålig ut, jag har redan haft anbud på hö här 50 öre Ltt, men vill ej sälja änu förr än jag får höra mig före huru skörden utfaller, och beder dig godhetsfullt meddela mig om skördeförhållandena i Norrland, så långt du känner! Vi hade här en mycket tidig vår så att vårsåningen försigek gynnsamt, men sommaren har varit varm och torr, höstsäden är mycket vacker, äfoensom potäterna, men hafran och Kornet står hårt i tkorkan. – ville du vara god och med några rader meddela mig om utsikterna för foderpriserna på Norrland före den 20de i denna månaden så vore jag dig mycket tacksam. Helsa vännen Olof Larsson i Häste; mäst är du sjelf helsad från din sanne vänn

Per Nilsson

**Brev Från Riksdagsm. Per Persson i Roslagen /H.A:s kommentar/
(inbjudan när HA far förbi på Skararesa)**

Wäddö och Norrsund den 23 juli 1889.

Broder Hans Andersson!

Mången tack för sist och för din vänliga skrifvelse af den 20 es som jag erhållit! Af brefvet finner jag du är ute för att reparera din helsa och äfvenså för att se dig omkring något här och der i landet, synnerligast som du tänker dänga iväg ända bort till Skara och detta gör du nog rätt uti, ty hur det än är så har det nog både nytta och nöje med sig att se sig om en smula. Om du kan så gör mig nu det nöjet att komma hem till mig då du är så i närheten, du kan i såfall resa från Norrtälje till Norrsund på Söndagsmorgonen d. 28 es kl. 6 på morgonen med Ångaren "Öregrund" och du är då framme hos mig vid 10tiden på f. m. , återresan till Norrtälje kan ju när som du vill göras landvägen dit igen och som ej är längre än 3 mil, som sagt är vore det för mig särdeles nöjsamt att få se dig hemma och var derföre mycket välkommen! Jag reser i dag till Stockholm men ärnar komma åter derifrån i Thorsdag och i annatfall kommer jag säkert om Söndag med Öregrund då vi få sällskap hem.

Det var i sanning en obehaglig nyhet som du omnämnde rörande Anders Svensson i Lösen, och i likhet med dig anser jag det under nuvarande förhållanden vara en stor skada att mista honom från Riksdagen, ty hur det än är , har allt Svensson varit en af de fastare inom vårt parti!

I tanke att vi snart träffas tecknar med vänlig hälsning som hastigast vännen
Pehr Pehrsson

**Brev (fr. Riksdagsm. J. Jonsson Fröstorp, W.götland. Riddare af W.
O.) /HA:s kommentar/(inbjudan till Tibro vid HA:s Skararesa,
mossodlingsfrågor)**

Medevi den 24 Juli 1889.

Käre Broder Andersson!

Hjertligt tack för sednast och för att Din mig bevisade vänskap och välvilja , samt för din ärade skrifvelse af den 18 dennes, som jag nu går att besvara, såvida det hinner att komma Dig tillhanda medan du är kvar i Stockholm. Orsaken att du ej förrän nu fått svar är att ditt bref först i går kommit hem till Fröstorp, emedan de hemma ej hämtar bref från station alla dagar under min bortavaro härstädes, men så fort det kom hem den 22 dennes så sände min bror det samma hit till Medevi dit det ankom i går på eftermiddagen, och ner afgår post härifrån först i dag kl. 2, så att jag hoppas du skall ha det i morgon.

Jag har varit här sedan den 5 dennes och har abbonerat på 4 veckor så att jag ämnade resa härifrån den 3 Augusti. Det var skada att Du ej kom hit.

Hvad angår dina framställda frågor så kan jag på den första frågan svara att jag under ofoan angifna förhållanden icke kan komma till det bestämda sammanträdet i Skara. Jag har visst blifvidt kallad till Ledamot i föreningen, men jag har aldrig befattat mig dermed.

Om du kan få se några mossodklingar kan jag ej svara på, emedan jag icke känner om de kunna ha några mossar i närheten af Skara, såvida de icke reser ut någon bit på jernväg

derifrån. Men att det blir en utmärkt lysande diskussion och föredrag i fråga om Mosskulturen tar jag för gifoet, och att många erfarenhetsrön komma att omtalas, så nog blir sammankomsten ytterst intressant, hvarvid också många kamrater i Riksdagen träffas.

Om du sålunda, som jag antager reser till Skara, skrif till mig så snart Du kan, under Adress Medevi, och säg om du kommer till Skara. Om så blir att du reser så skall jag resa härifrån en dag tidigare eller den 2 Augusti på morgonen, så reser jag då härifrån på landsväg till Motala på morgonen och sedan med Ångbåt till Rödesund så är jag hemma till qvällen. Och om du reser från Skara kl, 9,52 den 3 dennes Augusti till Stenstorp så kan du sedan gå med Snälltåget 11,56 så kommer du till Sköfde kl. 12,20, då jag skall vara dig tillmötes vid tågets ankomst. Sedan tar vi biliett derifrån på Karlsborgsbanan till Tibro och du följer med mig hem till Fröstorp för hvila ut någon dag under resan.

Antag detta förslag och skrif till mig snart derom. Jag är känd här och får då brefvet genast efter postens ankomst, alla dagar är kl. 2 e. m.

Hälsa Ol. Larsson med fler bekanta kamrater, som nu kan vistas i hufvudstaden, att jag är frisk och kry och att min brunns- och badkur varit mycket välgörande. Här är nu allting tidsenligt och bra, ej minst det nya badhuset m. m., som ej fanns för 13 år sedan då vi träffades här.

Din trofaste vän
Joh. Jonson

(Wasa Riddare)/HA:s kommentar/

På jernväg och landsväg åtgår 1 timma från Sköfde till Fröstorp.

Brev från John Ericsson Landshöfdingen i Jemtlands län (om anslag till Litsbron)

Östersund 25 Juni 1889.

Herr Riksdagsman

Härhos en afskrift af V och V. styr. skrifvelse den 27 Jan. ang. Litsbron, äfvensom afskrift af Öfv. Lindgrens sednaste bref till mig. Som jag förutsade så skulle vi på detta svar icke bli mycket klokare än förut, men der är en sak att lägga märke till och det är, att han icke talar om något annat broförslag som fått löfte före oss. –

Mera då jag den 22 Juli passerar Stockholm och skall besöka styrelsen.

Högaktningsfullt
John Ericson

**Brev (fr. Häradshöfding Sundberg Riksdagsman) /HA:s
kommentar/ (kornköp)**

Haparanda d. 26 Sept. 1889.

Broder

Får jag nu enligt vårt aftal under senaste riksdag sända Dig 15 á 20 tunnor korn af årets skörd till 15:50 per tunna, så torde Du genom telegram gifva mig slutlig order derom. Skörden af korn har i år blifvit serdeles god och för afsedda ändamål såsom utsäde mycket lämplig. Jag skaffar naturligtvis utan vidare kostnad för Dig waran ombord på ångbåt här, men torde Du uppgifva namnet på den person i Sundsvall till hvilken waran skall för vidare befordran adresseras.

*Under förhoppning på ett gladt återseende tecknar jag mig som
Tillgifne wänner*

G. Sundberg

Brev från John Ericsson (beviljat anslag till Litsbron)

Östersund 21 Nov. 1889.

*Landshöfdingen
i
Jemtlands län*

Herr Riksdagsman!

Enligt meddelande från Öfverste Richert har Väg och Vattenb. Styrelsen hos Kongl. Majt. tillstyrkt 30,000 Kronor, af 1890 års bro- och hamnanslag, till bron vid Söre. –

Alltså tyckas vi ha denna fråga på det klara - och det var bra det. –

*Högaktningsfullt
John Ericson*

**Brev Fr. Riksdagsm. Sundström Sidensjö /H.A.s kommentar/
(badkurer, magbesvär, skogsaffärer, nya valperioder)**

Sidensjö den 9 Dec. 1889

Broder Hans Andersson

Tack för vänliga skrifoelsen från Stockholm och Din vänlighet under vår sammanvaro der! Jag ämnade besvara skrifoelsen i rätt tid, men, som jag ej viste, till hvilken badort Du rest, så blef det mig omöjligt. Sedan kom jag mig i skogsaffärer och har köpt skogar för 60,000 kr., hvilka affärer förorsakat mig sådant hufvudbry, att jag så nära glömt alla mina vänner.

Jag har fått fortfarande åtnjuta god helsa och önskar, att Din mage genom badning har blifvit af den "goda sorten".

Vi ha här i Sidensjö fått ett godt år, hvad spannmål och rotfrukter beträffar, och höskörden har blifvit medelmåttlig med god bergning.

Ledsamt att vännen A. Svensson i Lösen stod i så dåliga skor. Danielsson har äfven fått sig en kouff med anledning af det stränga bankreglementet. Och vännen Carl Ivarsson har most lemna den politiska banan. Äfven jag ämnade afsäga uppdraget för åstadkommande af en nolla mindre vid riksdagen, men min broder och Näslund huntsade opp mig rätt bastant för denna min mening, som för jag för dem nämde. De öfvertygade mig derom, att om man tillägger ett större räknetal en nolla, så gör det stor verkan.

Af denna anledning måste jag, ehuru ogera, slinka med, om helsa och krafter varar, äfven kommande riksdag och hoppas att då få träffa dig med god helsa och vanligt godt humör.

Min syster, som Du träffade i Stockholm, hälsar, att badningen i Norrtelje föga hjälpte att bota hennes reumatism.

Min son och dotter, som badade i Öregrund blefvo bra friska, men denna min son träffade för nerofeber sedan och har varit sängliggande under 8 veckor, men är nu alldeles återställd.

Näslund, som jag träffade förliden vecka, bad mig helsa och tacka för "knuffen". Han mår bra och sysselsätter sig med utredningar, arfskiften och konkurssaker, för hvilket han förtjänar pengar.

Med sann vänskap

Sundström

1890

Brev Från Grosshandl. Arhusiander Sundsvall (H. A:s kommentar)

Stockholm 1 Jan 1890

Riksdagsmannen

Hans Andersson, Bringåsen

Broder!

Mycken tack för ditt vänliga och trefliga bref af den 22 i förra månaden, och för dina fotografier, hvaraf jag tyckte det mindre var bäst, men behåller ändock båda två för att paret må följas åt. Tack heders vän för din vänliga hägkomst, det var för mig en mycket kär julklapp, som får sin plats i mitt album bland goda vänner och Kamrater.

Det stundar snart till Riksdagens början och farbröderna samlas här till arbete och strider. Vår gamla Ifoasrsson har nu gått hädan sedan du skref ditt bref. Och torde man få säga om honom att han i lifstiden utförde godt arbete, såväl i det politiska lifoet som eljest efter de åsigter han hade om landets bästa._

Äfven jag antager att nuvarande Ålderspresidenten i 2dra kammaren Sten (?) kommer att blifva mycket vidlyftig och vigtig uti sitt hälsningstal till Kammarens ledamöter – och skulle jag önska med "Salig Dumbom", att han "i början kom utaf sig", jag tror Kammaren skulle blifva lika uppbyggd däraf, som af hans antagligen blifvande långa anförande.

Riddare stjernan på vännen Nils i Runstorps bröst kan nog "en Kraftig werkan åstadkomma". Men ej får man lita på att hans liberalité kommer att gå långt. Han liksom en

del af Statsrevisorerna kommer nog att gisla Norrlänningarne – efter resan efter jernvägslinien – men hvarför skulle de gifva sig ut i så dåligt väder och väglag? Dyligt inverkar mycket på omdömesförmågan.

Häromdagen träffade jag Liss och sade honom att de varit för stränga emot Danielsson, men han svarade helt godmodigt att "somliga säga vi varit för milda och andra att vi varit för stränga, så det är inte så godt weta om vi handlat rätt eller orätt". Alltid lik sig.

Här är ingen snö, utan barmark. Det gör dock icke så mycket huru det är här, blott vi kunde få något uppe i skogsbygden – ty något wirke är det nog bra att få avverkat.

Jag beder nu att få önska dig lycka till i det i dag påbörjade nya året, att hälsa och välgång må följa dig - så väl hemma som här vid Riksdagen dit jag önskar dig snart välkommen.

*Med sann vänskap
Din tillgifne Kamrat
M. Arhusiander*

Brev från tullskydsvännernas centralkommitté (värvning av kampanjledare)

Stockholm 20 juni 1890

H H. H. Andersson

Den tid nalkas alltmer, då de allmänna valen till andra kammaren skola förrättas. Den lifliga agitationen, som utvecklas från frihandelspartiets sida, manar äfven landets tullvänner att med samma kraft verka för sina idéer och bearbeta den allmänna opinionen i den riktning, som de anse bäst och för Sveriges framtid lyckligast.

Som vi veta, att vi från Eder sida kunna påräkna en betydelsefull hjälp i dessa sträfoanden, vilja vi härmed angifva, hur vi tänkt oss, att detta bistånd lämpligast skulle kunna gifvas, ehuru vi naturligtvis öfverlemnar till Edert eget, på känedom af de lokala förhållandena grundade omdöme att vidtaga de ändringar i vårt förslag som kunna synas Eder lämpliga.

Först anhåller vi, att Ni själf i Eder ort ville öfvertaga ledningen af detta arbete samt i denna egenskap meddela de kommitterade Eder tanke, om från deras sida några speciella åtgärder vore att med hänsyn till denna ort vidtaga annat än den den publicistiska verksamhet, som under sommarens lopp skall utvecklas i landsortens press. Skulle Ni af någon anledning anse det mindre lämpligt, att Ni själf intoge den ledande ställningen, så anhålla vi, att Ni ville för oss angifva annan härtill lämplig person, till hvilken vi kunde vända oss med detta uppdrag.

Särskidt vilja vi uppmana Eder att bland ortens befolkning söka vinna några i hvarje trakt, som egde lust och förmoga att upplysa allmänheten i tullfrågans betydelse. Till dem skulle möjligen genom Eder försorg lämpliga tidningsartiklar kunna öfverlemnas, hvilka i någon mån kunde förse dem med lämpliga argument.

På detta sätt skulle i hvarje del af Sverige våra idéer kunna utvecklas och försvaras, utan att några särskilda föreningar behöfde bildas. Vi tro nämligen att på det sätt, vi här antydt, det mål vi eftersträfvat lika väl, ja bättre, kan uppnås.

Hufoudsaken är, att hvarje tullvän uppbygger hela sin kraft och hela sitt inflytande för saken. Därvid böra dessa åsigtens målsmän inom riksdagen vara de naturliga ledarne.

Det är vår förhoppning, att Ni ville åtaga Eder det viktiga uppdraget, ville använda Edert inflytande för den goda saken, och under denna förhoppning tillönska vi Eder god framgång i den stundande striden.

Meddelanden till undertecknade torde adresseras till vår sekreterare Docenten J. F. Nyström, Vasagatan 42, Stockholm.

Med största högaktning
Tullskyddsvännernas Centralkomité

gm J.F.Nyström.

Brev Fr. Lasse Jönsson. Riksdagsm. Fr. Skåne/H.A:s kommentar/ (om riksdagsresa i Norrland)

Sandby Borrby den 20/6 90

Ärade Wän och Broder!

Jag tackar dig mycket för den vänlighet, att hafoa mig i åtanka, och synnerligen för artigheten att inbjuda mig till det sköna Jemtland, men tyvärr är jag förhindrad från denna så efterlängtnade resa, som Norrlandsresan i sin helhet för närvarande. Hoppet är dock kvar, och det kan jag försäkra att hade Norrlandsresan kommit tillstånd, hade det varit mig omöjligt övergifva planen, att besöka Din provins och ditt älskvärda hem. Orsakerna till hindret äro flera, hvaribland väderleken genom 14 dagars regn så försenat sommararbetet att det måste på allt sätt forseras, samt en större reparation på boningshuset m.m. Jag underrättade Häradshöfding Sundberg derom, för några dagar sedan, men igår då jag från Fr. Almgren erhöll hela projektet till resan, underrätta jag äfoen honom.

Jag såväl som mina hafoa hälsan, och grödan ser lofoande ut, ett oupphörligt regn har uppblötat såväl trädan som annan mark, att man intet kan gå på dem. I förrgår öfvergick en hagelby orten, samt skadade säden betydligt, flere fönsterruter krossades –

Programmet för Norrlandsresan lyder: 9 Juli afresa, 11 Supé hos Landshöf. Luleå, 12 resa till Geliwara, 13 tillbaka, 14 haparanda, 15 Skefteå, Umeå och Örnsköldsvik, der ett större kalas avslutar samfundet, då några resa med jernväg på andra håll –

Martin kom hem i Måndags. Ber mig hälsa såväl dig, som de älskvärda familjemedlemmar han gjort bekantskap med.

Agitationen är nu i full gång för att krossa tullvännerna, och jag ser nu af en Tidning, att ett frihandelsfolkmöte är utsatt att hållas inom min valkrets midsommardag, så nog göres hvad göras kan, för att återfå ett landsförderfligt välde öfver vårt kära fosterland.

Smedbergs bortgång smärtade mig mycket, äfoen Noréns var att beklaga –

Wi få nog inom kort läsa om fleres "Politiska" afgang. Dock hoppas jag att vännen i Bringåsen icke går bort som en "sjelfspilling" utan låter sig väljas om.

Hälsa Familjen från sin Wän

Lasse Jönsson

Genom något fel hade du som min adress skrifvit Norrby i stället för Borrby, hvilket haft till följd att jag icke bekom ditt välkomna bref förr än i går –

Brev från N E Strandberg, Hjerpen (om skogslagstiftning)

Strand den 25 Juni 1890

Ledamoten af Riksdagens andra Kammare H. Herr Hans Andersson i Bringåsen

Som Skogsköflingens förskräckliga herjningar i westra Jemtland bärjar blifoa rent å förskreckliga synnerligast i Undersåkers Tingslag. Emedan Her Levis Miller jemte Pappersmassfabriken utan nåd och barmhertighet tager alt som de kommer öfver och tjenstvilligt folk dels af vinningslystnad dels af okunnighet äro öfver alt beredvilliga att vara dem bejpliga och öfversvemman nu de af våra förfeder ärfda urskogarne, likt Egyptiska greshoppor ej skonande det minsta tred. Skall detta fortfara och ej våra Skogar genom Lag skyddas torde den dyrbara egendommen snart taga slut och våra efterkämmande ej finna annat än ett naket Bergland der fjellstormen har fritt Spelrum in i dalgångarne, med mera ogin vederlek då ej Skogen lengre blir i tillfälle att temperera densamma. Samt om folkmengden fortfarande som hittills öckes torde det blifoa nödvändigför dess existens att gorden odlas upparbetsas deles och bebyges, men detta omöjliggöres för framtiden mer och mer, sedan de stora Trevarubolagen inköper större delen af de hemman som äro till salu, med flera vittomfattande sjel. Som jag anser att det her är aldeles onödigt att vidröra öfoertygadt som jag är att ni better en de flesta har en blick i framtiden för denna förödelsens vittomfattande följer för ett land som Jemtland, ener det är mig bekant att ni mera en någon annan jemte arbetar för att sätta en grens för skogsköflingen. Det är just derfor att jag vet att ni satt er in i saken samt har erfarenheter och ifrar derfor, som jag på Undersåkers Tingslags Politiska Klubbs vängnar hermed anhåller att om det för eder görligt ät, till mig öfoersenda en afskrift af Skogslagen sådan den var tillemnad för Jemtland. Samt hur Landstinget utredde densamma och på vilka grunder den af motpartiet afslogs. Finnes det något exemplar af ? lagen önskar vi äfven densamma ty vi emnar bland annat smått och gott taga saken om hand och i vår ringa mån om möjligt försöka wecka lif i den del af Jemtlands slumrande befolkning som ej ännu tänker lengre en Nesan recker, ty her är det sannerligen hög tid på att saken genast tages om hand. Det öfriga Jemtland borde ock genom exempel herifrån låta Warnas sig för den med stora steg nalkande förödelser. Det kann ju henda att ni nu börjar blifoa trött på det myckna politiska bråket synnerligast i denna sak med vilket ni arbetet så mycket och hitintills haft så ringa framgång, men hoppas dock att ni går oss tillmötes med goda råd i denna för Jemtlands viktigaste sak. Derfor anhåller jag förbindligast under förhoppning att meningsfrender alla hafver mera undseende för varandra att Föreningen mot Lifsmedelstullar börjar återigen att röra upp Himmel och jord. Kan den werkligen ha utsigt att utretta något, annat en att sätta blodet hos en del folk i gesning? War god och send mig några ord då ni får tid dermed

derom beder Högaktningfullt

N.E. Strandberg

P. S. Förlåt brådskan och slarvet d.s.

Brev från Erik Persson, Görvik (värvning för ytterligare en period)

Görvik den 4 Juli 1890

Hederlige Hans Andersson!

Jag tänkte sända dig några rader under det du var i Stockholm, men af förekommen anledning beslöt jag spara tills du komme hem och fått hvila litet.

Först få vi på det hjertligaste tacka dig för hvad du under de gågna riksdagarna uträttadt. Att du varit med om att vilja rifo bort de utlänska traktaterna derom behöfoa vi icke brydas. Åt N. Petterssons i Rundtorps yttrande vid denna frågas behandling hade vi rätt roligt. Huru du var för inköpet af Gellivara banan, veta vi icke, men i mitt tycke var detta ett godt steg framåt och jag är glad åt beslutet. Men nu till det egentliga ärendet.

Wi ber nu att om möjligt få behålla dig qvar äfven nästa period. Du vet att så väl vi protektionister som ock en del frihandlare hyser det största förtroende till dig, och du skulle göra oss mycket ledsna om du skulle säga oss ett nej härtill. Du vet ock att om du icke skulle bifalla denna vår önskan så löper vi fara att få en frihandlare i ditt ställe. Och hvem vet huru andra kammarens val kommert att utfalla. Wisserligen ha vi ett tullvänligt öfverskott i första kammaren; men vi få tänka oss det värsta. Om man förutsätter att Stockholms bänken skulle t. ex. komma att besättas med 24 frihandlare och dessutom en del af landsortens tullvänlige komme att utbytas mot frihandlare så vore vi der. Förutom allt annat så unnar vi icke frihandlarne den minsta framgång, helst de fara fram dels oförskämt, dels tistigt och dels dumt m.m. Detta allt lägga vi dig på hjertadt och ber derföre allvarligen att du lämnar oss ditt ja-ord äfven denna gång.

Under Ströms marknad sistl. Februari hade vi ett litet enskildt möte, endast protektionisterna, inom slutna dörrar derest vi enades om att om möjligt arbeta för att få behålla dig. Efter samtal med åtskilliga mera framstående personer inom de södra socknarna har jag erfarit samma tänkesätt. Således om enighet inom distriktet äro vi på det klara.

Någon kandidat från frihandelssidan veta vi icke af ännu. Möjligen äfven denna gång skollärar Nordin. men derom hafva vi hittills icke hört. Ifall så skulle bli, tror jag att Nordin icke ännu förvärfoat sig sådant allmänt förtroende att någon utsigt är för honom att vänta hvarken här eller i Ström. Lika litet och kanske ännu mindre Hans Ersson i Storgård.

Jag tror vist att frihandelspartiet har blifvit plockat så att de ha icke många fjädrar qvar. Wore det icke de stackars Östersundstidningarne och synnerligast Jemtlandsposten med sina dumheter som blåste under så tro vi att frihandlarne vore mycket tunnsådda.

Några rader härå inväntas så fort lägenheten medgifver.

Med största högaktning

Erik Persson

1891

Brev från Gunnar Eriksson i Mörviken/HA:s kommentar/(livränta, självkritik /i tullfrågan?/

Stockholm d. 8 Feb. 91.

Bästa Broder!

Den 29 Januari mottog jag ditt bref med inneliggande 205 kr. och påföljande dag insattes 200 kr. på de medföljande böckerna enligt den bifogade fördelningen. Ehuru du icke bedt mig få räntan införd hoppas jag du icke illa upptager den överloppsgärningen, att jag låter böckerna här ligga qvar öfver 1 mars, då räntan kan införas och då jag med andra böcker ändå skall gå till ränteanstalten.

Dernäst torde din tillgift väderfaras mig, för det du ej förr än som sker fått höra något ifrån mig. Pojkar kunna ju på gamla dagar sysselsätta sig och sysselsättas så att alla pojksträcken ej medhinnas på en gång och då få ju de mindre prilisikerna vanligen stå tillbaka för de mera effektuella. Skulle så hända att du finner det framdeles af behovet påkalldt, att den redan i fjärran sedda behöfliga bastonaden löpa af stapeln, hoppas jag att du dels af hänsyn till min giktbrutna lekamen, dels dertill, att det andra bör uppsökas i roten, tager i oväldigt öfvervägande om ej executionen bör appliceras äfven retroaktift, ehuru jag medger att det fordras ej så ringa gymnastiska öfningar och dito krafter för att som sig bör komma åt sin egen ryggtafel; nog vore afledningen både rättvis och önskelig hvad mig vidkommer.

Emellertid och derest berserkagång faller på dig vore det ej ur vägen om du ville grundligt afbasa Kongl. Majsts nådiga Kammarkollegium som alltsedan Juni månad och än ligger på Årebornas komministers boställsfråga, den du i fjol bar upp till Ecclesiastikdepartementet. Snabbexpedition eller hur?

Läf väl och var hälsad från din gamle och alltid trofaste vän

Gunnar Eriksson
Mörviken

1892

Brev från L P Mallmin, Uppland (kornaffärer, kritik av radikaler i värnpliktsfrågan)

Gran den 1/11 92.

Min Goda Broder.

Ett hjertligt tack för såväl det sista, som detta vänskapsfulla bref. Kornet – d v s - det som är vackert gäller härstädes 11 a 11 kr 25 öre per 100 kilog. Och frakten för samma vikt är 1 kr (?) öre till Östersund från Bålsta station under förutsättning att minst 5,000 kilog. Lastas. Jag har sålt mitt förråd för året; men önskar du att jag anskaffar dig det behof du behöfver så gör jag det så gerna blott du underrättar mig om huru stort parti du vill hafoa.

Är det icke ett förfärligt humbugsmakeri ? det radikala följet inom andra kammaren etablerar, hemma inom sina valkretsar så håller dom folkmöten deri det mycket bestämt och tvärsäkert resolueras att icke en dags påökning i beväringsexisen och ej heller ett öres förhöjning i kostnaderna för armen. Men så när samma personer som så stortaligt i sina hemorter orerat om den eniga freden och militärförtryck allmän rösträtt nyckterhet m.m. så har samma personer sedan de kommit upp till "urtiman" antecknat sina namn under motioner som icke allenast yrkar på 90 dagars öfning för Beväringssmannskapet utan sättande hela vår indelta arme på vakans en åtgärd, som jag jemte många andra inom ofvan nämnde kammare vågar hysa den fruktan för att det skall blifva ofantligt mycket dyrare än det Kungliga förslaget, men då är man icke en såndär stark vishushållare som när man söker att vinna en lättlädd, eller lätt villselädd folkhops bifallsrop. "Inga namn inga namn." men du förstår nog hvem jag åsyftar.

Emellertid hoppas vi att det kungl förslaget skall gå igenom äfven i andra kammaren, så vidt man får tro hvad det förklarats man och man emellan.

Men Hofmannen kommer att uppbjuda allt hvad han förmår för att få sitt förslag igenom, och det är detsamma som det kungls död enär första kammaren icke kan acciptera detta. Men då har ju han vunnit sitt mål. Ock på samma gång visat att äfven han velat hafva 90 dagars öfning för Bn.

Om min helsning till din Hustru ifrån din sannt tillgifne

Vän

L.P.Mallmin

Fr. Upland /H.A:s kommentar

Brev Fr. J E Wiksten Piteå (om riksdagsarbetet)

Stockholm den 7/11 92

B.B. Hans Andersson!

Tusen tack för Din vänliga skrifvelse af den 1a dennes. Det gläder mig högeligen att erfaras, att Vi som vilja göra något för lösningen af de stora frågorna hafva bundsförvanter uti landet. Särskilt sådana som Bror som besitta både förmåga och förtroende för att upplysa den sansade delen af befolkningen om hur det i verkligheten förhåller sig med de på dag- ordningen stående frågorna. Du har alldeles rätt i det påståendet att det nu för tiden finnes sådana agitatorer "som t o m predika öppet uppror" för massorna. En del af pressen sår ju äfven ganska flitigt samhällsupplösande frön och under sådana förhållanden- sanningen så skamligt snedvrides- är det just af vigt att uti landet finnes män som besitta förmåga och vilja att dementera sanningslösa uppgifter. Det är alldeles klart att mycket återstår att reformera i folklig riktning som icke bör af oss försummas men derföre bör ej vändas upp och ner på det bestående utan att veta hvad som skall sättas i stället. De äro ej alla folkets vänner som, under föregifvande deraf å allmänna möten upphetsa sinnena. Nej sannerligen tvärt om!

Sannolikt är jag icke på många håll så väl sedd för min under sista Riksdag intagna ståndpunkt i de s.k. "stora frågorna". Icke utan skäl har jag fått skulden för att Norr och Vesterbottningar och kanske åtskilliga andra med intaga samma ståndpunkt som jag. Något politiskt straff har jag dock icke aftjent. Männe vederbörande frukta för, att tillämpningen af sådant straff kunde medföra våda för partiställningen.

Nu kan jag meddela Dig, att isen af oss väl bruten, nu tycks medföra att vi äfven från samma parti fått åtskilliga bundsförvanter, ja t o m så att åtskilliga af ledarena t. o. m. enskilt

erkänna att det nog är enda utvägen att få grundskatterna och indelningsverkstungan tidsenligt reglerad.

Emellertid hörs det nu, som äfven 1a Kammarens män i det särskilda utskottet vore villiga till vissa nödiga jemkningar i de Kongl. Propositionerna och under sådant förhållande är det nu min tro, att de stora frågorna bifoa lösta.

Med vår gemensamma vän "Gunnar" har jag nog samtalt och i verkligheten tror jag nog, att han gillar min ståndpunkt och äfven att han i mångt och mycket motarbetar radikala tendenser etc. Hans ställning från föregående tid hans medlemskap i Niomannarådet etc, torde göra att det är något svårare att helt bryta isen. Emellertid är han nu ej med om den Olof Jonssonska motionen.

Min hälsa är någorlunda god och hoppas jag att Du är i åtnjutande af hälsans goda gåfva. Urtima arbetet går ganska trögt, i viss mån t.o.m. tråkigt, emedan de flästa nu hafva för litet att göra. Sannolikt räcker urtiman minst 2ne veckor till.

Hjertliga hälsningar från

Sanne vännen

J E Wiksten

**Brev Fr. Lasse Jönsson fr. Skåne Ridd. af V. O. /HA:s kommentar/
(sett HA i Göteborg, kommentarer om div nya o gamla
riksdagsmän)**

Sandby Borrby den 16 Novemb 1892.

Redlige vän och Broder!

Då jag nu efter bråk och möda af alla slag har tid att öfverse mina oordnade grejer, fann jag ditt intresanta bref af den 24 Mars och drabbades dervid af svåra samvetsförebåelser öfver dröjsmålet med lämna dig några rader. Jag har sedan vi skiljdes åt haft god hälsa, hade nöjet se ditt glada ansigte i Göteborg, då jag, jemte Bromée, Holm och Johansson från Bohus L. åkte förbi dig på en gata der, jag försökte komma af spårvagnen, men vagnen var så proppfull att detta icke lät sig göra, förr än vi vore långt förbi. Wi hoppades alla träffa dig, men omöjligt. Du omtalar Hörnfeldts goda affärer. Det går många gissningar nu om afledne Sv. Nilssons affärer, som troligen blifva lika öfverraskande. Han var för få år sedan ansedd cessionsmässig och nu!!!

Örnsköldsviksbanan gick med pukor och trumpeter, och vederbörande frifräsare festade i "dagarne tre". Ja Liss han strök från banken, men belåtenheten dermed hos den tänkande allmänheten var klen, och Riksdagens förtroende och magt att tillsätta dugliga Banko-fullmäktige fick derigenom en svår knäck. Der behölles utlefvade gubbar och sjuka invalider och så utpetas en som ansågs för den dugligaste, hvad Bankens inhemska lånerörelse beträffar – Derjämte skedde den skadan att O. Jönsson, som förut var rätt besvärad af tankar på sitt höga jag, nu blifvet ännu mer skadad deraf --

Ditt uttalande om Sv. Nilsson slog in, han föll, och jag tror det var väl både för honom och Riksdagsarbetet, ty jag tror knapt att de återstående hafva mod att vidare sympatisera med radikalerna. –

Jag framförde ordentligt dina hälsningar, och alla voro de tacksamma därför, och bådo mig hälsa tillbaka – Jag vill icke ursäkta mig utan rakt fram bedja dig om förlåtelse, att jag icke gjort det –

Det var ingen treflig Riksdag, ochj man måste taga med sig dagligen så mycket af det flegmatiska Skånska tålmodet som fanns, för att icke få gallfeber, eller explodera i en obotlig bitterhet.

Skulle jag försöka skilldra de personacher som 1891 gjorde sitt inträde i Riksdagen så, dels toge det för lång tid, dels förstördes såväl ditt som mitt humör, jag kan dock icke underlåta nämna att Halvar Ericsson nu framstår som en bättre karl, mot dem – Man viste icke hvilket man skulle förundra sig mäst öfver, dock var det icke många så i ögonen fallande konkurrenter, som mellan dig och din efterträdare, för någon mera egenkär fontrat skulle väll icke en jemtlandsvalkrets kunna uppsöka.

Det ser ut som frifräsarne skulle lyckas få socialister, under namn af arbetslösa, att bullra fram en åska mot det bestående, lyckas detta hafva de gjort ett godt verke som de möjligen komma att dyrt ångra. När man ser de lögner, som de utlysa, och de obefogade beskyllningar de utkasta, för att hat och bitterhet, kan man blifva riktigt sorgsen, ty man kan frukta att detta orena utsädet, som de utså, kan bära de för fäderneslandet mest ödesdigra frukter – Dock böra vi ännu hoppas, att vårt lugna och förståndiga folk dock utgör det stora flertalet, och att skrikhalsarnes buller skall komma att lägga sig, men det är icke något nöje att i dessa tider vara med, så att jag riktigt afundas dig, som kommit ifrån bullret för att i kretsen af din älskvärda familj njuta lugn och frid – Ursäkta slarf och hälsa alla de dina från din

Uppriktige vän och Broder

Lasse Jönsson

1893

Brev fr. Nils Pettersson i Runtorp Småland. Wasariddare) /HA:s kommentar/ (om järnväg enl Kostasystemet)

Stockholm den 8 Februari 93.

Broder H. Andersson!

Tack för ärade skrifvelsen af den 3dje dennes;

Din fråga angående Kostasystemet vill jag härmed besvara på det sätt, att jag tror det är fullt lämpligt för edra trakter, och kan användas på långa transporter så väl för personer som produkter.

De fel de ha nedåt landet är att der redan är byggda jernvägar dels bredsporiga och dels smalsporiga efter annat system och så möter olägenhet vid framförsel med andra banor som möter, äfven som att staten icke är mycket intresserad för dylika banor, därför att de icke äro lämpliga för tropptransporter med dess tillbehör, men som jag tror ni är mindre beroende af dessa frågor så tror jag ni bör börja med dessa banor och kommer man endast igång dermed, så skall få se att Kostasystemet har framtid för sig i Norrland, Lycka till med försöket;

Angående Norrmännen delar jag dina åsigter, och vi förvånas här vid Riksdagen öfver deras uppträdande mot oss Svenskar, då vi vet med oss, aldrig gor dt dem något för när;
Många Hälsningar ifrån din gamle Wän och Broder
Nils Pettersson

Brev fr. Riksdagsm. Johannes Andersson i Tenhult Småland /HA:s kommentar/ (om Kostasystemet)

Stockholm den 7/2 93.

Gode Broder!

Tack för brefoet och äfven tack för våra samarbeten här.

För snart 3 år sedan erhö ll jag och några få landstingsmän från Jönköpings län uppdrag att resa till Kosta för att bese der varande jernväg. Jag hade omkring 14 gl mil att resa till jag kom till Lessebo. Då jag framkom till sistnämnda ställe och fick se banan, såg den mycket anspråkslös ut. Wi färdades på banan derifrån till Kosta, men då var ej mera än 11 vagnar kopplade efter lokomotivet. Efter cirka 3 timmars vistande i Kosta återvände vi till Lessebo och då voro tillkopplade 21 vagnar å dessa voro 8 eller 9 lastade med plank och lika många lastade med glasvaror tillverkade vid Kosta glasbruk dessutom en mängd annat gods. Samt slutligen voro vi omkring 40 passagerare utom tågpersonalen.

Vi som voro legde att resa bese banan, funno oss med banan väl belätne.

Bland dem som lika med mig voro legd att berse banan, hafoa stält sig i spetsen för byggande af en lika beskaffad bana från Jönköping stad till Gripenberg vid Östra stambanan. Konsession derå är redan erhållen och arbetet på banan skall enligt fattadt beslut påbörjas nästa vår.

En annan bana är äfven på tänkt af lika beskaffenhet att gå från Grenna stad till Tranås vid Östra stambanan, ansökan om konsession å sistnämnda bana är för någon tid sedan ingifoen till Kongl majt. Wi skulle alltså få 2 s. k. Kostabanor i vårt län.

Kosta – Lessebobanan är i Kronobergs län något sydost om Vexjö stad.

Kosta systemet har den fördelen att byggnadskostnaderna blifver billiga, dertill kommer att man kan göra stora kurvor och stigningar ända till 1 fot på 30.

Skall man bygga smalspårig bana, ja då kan man gerna följa kostasystemet.

Är det fråga om att bygga en smalspårig bana i din ort, så föreställer jag mig att det vore klokt om 2 eller 3 personer från din trakt gjorde en resa till ort och ställe och med egna ögon finge taga banan i betraktande. Om tur och returbilljett löstes blifver kostnade ej så särdeles stor.

Wi arbeta här vid riksdagen på gammalt vanligt sätt. De gamla tvisteämnena grundskatten och kostnaden för indelningsverket äro nu undanröjda och väl är det ty dessa frågor hafoa länge nog varit en hämmsko i mångt och mycket. Det var betecknade att ingen enda från Jemtland ville hafoa bort dem. Kanhända att dessa skatter ej äro så tryckande i din ort som i medlersta och södra Sverige. Att landets försvar har behof af förbättring, lærer ingen gerna kunna bestrida. Att försvarets stärkande är lika behöfligt i Norland som annorstädes torde man med goda skäl kunna antaga.

Jag hinner ej vidare, teknar med all broderlig vänskap din gamle utskottskamrat

J. Anderson

1895

**Brev från J. E. Wiksten från Norrbotten /HA:s kommentar/ (om
Lantmannapartiernas återförening, Bromées radikalism mm)**

Stockholm den 21/2 95

Högt Ärade Vän och Broder!

Tusen tack för sednast och för Ditt värdefulla bref af den 11te dennes.

Ditt bref innehöll, förutom det glädjande meddelandet, att Du och de dina befunnos vid god hälsa, mäktiga påminnelser om den erfarna tänkaren och politikern. Osökt ger det anledning till Reflektioner om hur flertalet i Jemtland nu för tiden sköta sina Riksdagsmannaval. Ej syns det som om förmåga arbetsamhet och redlighet i främsta rummet dervid gjorde sig gällande. Så reflektera helt säkert många då de tänka på vissa fördettingar och de nuvarande. Kärt var emellertid att erfara det sammanslagningen af landtmannapartiet af den tänkande allmänheten hälsas med tillfredsställelse

äfoen i Jemtland. Äfoen från andra delar af landet hafva liknande meddelanden ingått. För de 10 som stodo i spetsen för företaget är sådant ett godt stöd gentemot det ovett som en del af den s.k. frisinnade pressen oss tilldela. Som du vet hafva åtskilliga ur de båda landtmannapartierna, deribland äfoen undertecknad rätt länge arbetat på föreningen och troligen har sådden grott så, att omsider den så småningom blef mogen till skörd. Du kanske t.o.m. påminner Dig, att vid tiden för sista valet Aftonbladet, såväl i din text som i särskild broschyr mot mig framhöll, bland annat, såsom svåra fel att jag dels, icke utan framgång, arbetat för grundlagsändringen, begränsning m.m. af städernas representationsrätt, och dels att jag arbetade för landtmannapartiernas återförening. Många af de så kallade ledarena höllo då god min i i Aftonbladets utgjutelser både mot mig och andra men hafva nu måst inse att sammanslagningen var enda utoägen mot allehanda politiska tillställningar som voro å bane. Radikalerna började på sitt vis, att utan sans regera och den öfriga delen af Centrum, såsom naturligt var, företog åtgärder för att dela sig i 2ne grupper o.s.v. Om nu gamla kombination skolat fortfara hade anspråken, så var det tillställt, från de olika grupperna blifvit så stora, att vid utskottsvalen städernas olika fraktioner blifvit de dominerande i utskotten och landsbygdsrepresentanterna ha endast der fått tjena som soans. Dessa och andra omständigheter hade äntligen nu insetts af sådana som, Ol. Jönsson, Anders Pehrsson och Johansson, Noraskog mfl. Och därför kunde de nu, enligt mitt förmenande, ej annat än vara med, ja t o m ställa sig i spetsen för sammanslagningen. Sannolikt hafva de nog förr insett behöfligheten häraf, men deras ställning i synnerhet "Olles" har varit sån – han har åtskilliga gånger varit, trots sin stora förmåga, oförsigtig, man behöfver endast tänka på det der programtalet – och därför har saken så länge som möjligt måst uppskjutas. Såvidt jag kan bedöma arbetar nog "Olle" nu ärligt för det förenade partiets väl men han får också nu slita ondt i följd af gamla oförsigtigheter. Med denna relatering torde jag nu hafva besvarat de flesta af Dina frågor. En återstår dock, nämligen om den der ledaren, chefen, för den radikala venstern som i tidningarna uppgifvits för Norrlänning och som tillika skulle vara medlem af landtmannapartiet. Du undrar hvem som dermed afses? Svar Bromé. Så säges det här. Hwad

jag säkert vet det är att han och öfriga landsortsrepresentanter från Jemtland efter mycken toekan betalade afgiften hos nuvarande landtmannapartiet och deltog åtminstone i ett, eller par sammanträden dervid, på det ena, Bromé klandrade ifrigt Konstitutionsutskotts-listan dervid att Hedén var utesluten. Nu säges det att han betraktas som chef för Stockholms radikalerna och några radikaler till från såväl stad som land – deribland några vesternorrländningar, dalkarlar och jemtar. – Denna grupp styr om särskilda sedlar vid förefallande val och af dem som sitta jemtarna närmare i Kammaren påstås det, att jemtarna nu rösta med den der gruppens listor trots att de som sagt inskrifvit sig som medlemmar i Landtmannapartiet. För oss är sådant just ej öfverraskande ty vi beräknade just att radikalerna från landet skulle i förening med Stockholmarena komma att bilda en venster, liksom vi äfven tagit i beräkning att af f.d. Nya landtmannapartiets högra flygel sannolikt en del komma att försvinna och landtmannapartiet sålunda blifva ett moderat mellanparti – upptager det ursprungliga landtmannapartets mantel. Hittills har det nya partiet klarat sig för bränningarna. Måtte nu inte den förestående tulldebatten komma att uppriöra några gamla sår.

Detta opus är naturligtvis författat under förutsättning att innehållet förblifver oss emellan eljest hade jag naturligen företagit mera försigtighet.

Nu tusende hälsningar till Dig och Din familj och bekanta, som möjligen träffas, från
Sanne Vännen
(överstruket namn)

P.S. Min hälsa är ganska klen jag undergår f.n. läkarbehandling och har t. o. m. ett par veckor af läkare afstängts från arbete – liten och sakta förbättring emotses och erfares. Ds.

Brev från Per Näslund, Ångermanland(i riksdagen igen, kommentarer om riksdagsmän och arbetet, goodtemplare, konflikten med Norge)

Hagaris d. 10 April 1895

Privatiem.

Broder H. Andersson!

Det skulle icke det minsta förvåna mig, om du för längesedan tänkt ungefärligen sålunda: "Det var mig en otacksam "krabat" den der vännen, någonstädes i Ångermanland, som icke bevärdigar mig med en enda rad till svar å min skrifvelse under den 11 Febr."

Visserligen är "otack" världens lön, men så är förhållandet dock icke med mig i förevarade fall; och bevisen härför kan du nog tänka dig icke skulle möta någon svårighet att ådagalägga för en redan 35 årig "icke lagfaren" råd eller nämndeman. Lita på det!!

Tack, ja hjertligt tack för hågkomsten. Samma olägenhet, hvarföre du klagar, vidlåder mig i ännu högre grad hvad skrifning och i all synnerhet bref-skrifning vidkommer, ty min penna börjar redan blifva temmeligen trubbig, då din deremot märkvärdigt nog synes fortfarande bibehålla sin spetsighet i både form och utseende.

Af din vänliga skrifvelse finner jag att du i allo gillar partiernas åtgöranden vid riksdagens början. Ja, detta tror äfven jag var numera alldeles nödvändigt, om landtmännen, de moderata åtminstone, skola ha någon betydelse inom riksdagen, låt vara att åsigterna i lifsmedelstullarne äro olika, men i öfrige frågor af någon betydenhet torde nog uppfattningen vara i allmänhet densamma.

Dock ligger det jordbruksprotektionisterna till last, att de den 9 sistl. Mars sveko sitt löfte vid återföreningen att i tullfrågan ådagalägga moderation. Om de hållit fast vid reservationen, torde åtskilligt bråk och riksvådliga följder under den närmaste framtiden möjligen kunnat undgås, hvarom den ärade representanten fr. Mörsil gaf en antydning, så han yttrade, att statsvagnen just genom de beslutade höga tullarne befunne sig i ett farligt läge på det sluttande planet.

Bland de i den högre politiken, sådan den af "Jamtar" i allmänhet tolkas, lærer fråga äfven dryftats om en "urtima folkriksdag", ett förslag, som jag åtminstone icke mycket trodde på och som icke heller vidare afhörts.

Din supposition om förhållandet med en viss Hof-man är nog, så vidt jag förstår, den riktiga; Men att personen i fråga efter den 9 mars, så han ansåg sig och sina närmaste ha blifvit så svårligen kuggade på den utlofvade moderationen, känt sig allt annat än tillfredsställd med sin ställning, är icke att så mycket undra på, helst han från mer än ett håll fått uppbära förebräelser för sitt åtgörande i återföreningsfrågan. Huruvida denna spelat någon rol i fråga om valet för 3 år till bankofullmäktige, lemna jag derhän. Emellertid lyckades valet fullständigt; dock fter många och långa öfverläggningar bland delegerade för valmännen från de båda kamrare.

Det landskap, som fostrat och fortfarande åtminstone 2/3 af året, fostrar den ovanlige Norrlänningen, för hvilken något hvar får eller, rättare sagdt, borde känna sig manad att rulla sig i flottet, är nog allt på kalkbotten hvilande, så utomordentligt Gudomligt vackra Jemtland. Ingen blir verklig profet i eget land, heter det ju. Men kan man, utan att känna sig deraf generad af utevaro då och då till fram på småtimmarna på morgonqvisten, agera nykterhetsvän och ha sitt namn med under motioner om allt möjligt, går man långt i vårt på kuriositeter märkliga riksdagslif. Hela bänken är utan undantag af enahanda skrot och korn. Enahanda är förhållandet med vår medelpadsbänk. Bara G.T. och radikaler. Till sist finga vi äfven ytterst på vår Ångermanlands bänk här om dagen en G.T., men en af hvassare slaget, neml. G.T:s Öfversteprest och Chef, men enligt uppgift hyllande protektionistiska åsigter. (Född Östgöte må veta) Finge man taga de hundratal telegram och lyckönskningsskrifvelser från g.t. undersåtar till utgångspunkt rörande mannens högstbetrodde utmärkta egenskaper, vill det synas som komme han att stiga högt i graderna och ställa sina obemärkta bänkkamrater i skym-undan. "Skomakare, blif vid din läst", tror jag dock äfven här bör vara tillämpligt. Stockholmsbänkens fjällbäckar tyckas ha i mannen vunnit en god aqvisation och deras uppmärksamhet är mycket stor. Nog är det bra besynnerligt, att i en valkrets, der brist ej råder på lämpliga bondkandidater, hemmansegarne ej skola kunna inse sitt eget väl och bästa, utan skola låta sig tummas af det pösmunkiga g.t.sällskapet, hvilket jag mer och mer börjar afsky.

Så vidt jag kan bedöma detta sällskap, som, så länge det uteslutande sysselsatte sig med nykterhetsarbetet, äfven af mig högaktades och efter omständigheterna understöddes, måtte hos detsamma, sedan politiken blef huvudsyftemålet för dess verksamhet, innebo en gränslös äregirighet, hersklystnad, humbugsmakeri och förakt för olika tänkandes åsigter.

Detta måhända oriktiga omdöme om g.t.s verksamhet har ock föranledt mig att aldrig underteckna någon deras motion eller ens instämman i något deras yrkande. Bland galenskaper, som under innevarande år framkommit från g.t. må bland annat erinras om en Zottermans från Vadstena motion af innehåll, att husbonde skulle kunna ådömas ansvar för förseelser emot brännvinsförordningen, som af barn, tjenare eller i arbete varande personer begåtts, och detta äfven om husbonden vore om förbrytelsen alldeles okunnig. Förslaget, i vederbörlig ordning af Lagutskottet bisatt, jordades af Kamrarne med biträde af bland andra g.t. sjelfve.

Oaktadt slagattacken för några år sedan samt amputationen af ena benet i slutet af förra året, har A.P.Danielsson, märkvärdigt nog, fortfarande i behåll sina själsförmögenheter och tyckes vara synnerligen intresserad af riksdagsmannakallet.

Nils Pettersson deremot har under senare tiden mycket åldrats och tyckes icke vara fullt kry.

Hur ska vi bete oss mot våra vänner Norrmännen? Ställningen tyckes under sista tiden allt mer och mer tillspetsa sig. Ska vi få krig, är den fråga, som af snart sagt hvem man träffar, framställes, alldeles som en riksdagsman skulle allaredan ha detta klart för sig. För att dölja sin egen ovisshet härom, lika stor som hvarje annans, tar man, vid besvarandet af spørsmålet, på sig en viss hemlig min och endast svarar: Det kan nog möjligen komma derhän, men vi skola i det längsta hoppas på fredlig uppgörelse. Men utan klats torde detta dock icke ha sig så lätt.

Då jag sannolikt har att bereda mig på en straffpredikan för det långa dröjsmålet inom allra närmaste tiden, afoaktar jag densamma med otålighet och största nöje och förblifver tilldess

Din tillgifne Pelle.-

Tackbrev från Nils Larson, Tullus

Tullus den 9 Oct. 1895.

Gode vän Hans Andersson i Bringåsen!

Ingenting hindrar, så vidt jag vet, att äfoen en annan min gode vän, Hans Andersson i Nöbbelöf, kan hafva varit i Stockholm i förrgår; men äfoen om så varit, har han antagligen icke kommit i sällskap med vår Sundin, som han säkerligen icke känner. Jag tror mig således icke göra något misstag då jag antager att det var Du och Sundin från Stafre som i förrgår gladdde mig med lyckönskningstelegram i anledning af mina då uppnådda 73 år; och jag beder Dig nu emottaga mitt hjertligaste tack! _ Jag har mycket att tacka försynen för, då jag vid denna ålder får åtnjuta god hälsa, lefoa under lyckliga förhållanden och erinras om goda vänner hvart jag vänder mig. – Med anhållan om emottagande af en hjertlig helsning från mig, förblifver jag

Din uppriktige vän

Nils Larson

1896

Brev från Nils Larson om Litsbron

Tullus d. 13 Mars 1896

Gode vän! (*Hans Andersson*)

Efter hemkonsten från marknaden har jag kommit att erinra mig något mer som jag skulle önska att få veta, angående gamla Litsbron, än hvad jag i förrgår bad Dig om. Jag antager nämligen att der vid sundet funnits färjemansstuga den tid färjerodd existerat, och då jag är alldeles okunnig om den saken, beder jag Dig vara af den godheten meddela mig hvad Du derom sjelf vet eller kan af någon annan gammal man få veta. År 1880, då bron en tid var i bristfälligt skick, anordnades der färjerodd och antagligen skulle färjeman äfven då hafva tak öfver sitt hufvud. Jag vågar nu bedja Dig söka få reda på den saken och meddela mig hvad meddelas kan. Möjligt är att jag nästa Sept. kommer med någon motion i anledning af de 1500 som bortlofvats utan fullmakt och i uppenbar strid mot Landstingets beslut. Nu säger jag likväl blott att det är möjligt att jag gör det. Tanken derpå får likväl ingen annan än Du veta något om.

Vänligast
Nils Larson

Brev från Grosshand. Holm, Strömsund (försöker få HA ställa upp ny valperiod)

Ström den 4 Juli 1896

Broder Hans Andersson!

Tack innerligen för Ditt bref med gårdagens post och för underrättelser om Landshöfdingens resa till våra bygder. Ledsamt att inte Du skulle haft tid blifva med honom hit upp, Du som så väl känner till förhållanden äfven i norra delen af landet. Höfdingen och hans sällskap skola vi dock taga emot så gott vi kunna.

Det är en annan sak jag, med flere af Dina här (?) gamla valmän, vill fråga Dig om. Du vet att Riksdagsmannavalet snart tillstundar, skulle Du icke kunna förmå dig till att ännu en valperiod vid Riksdagen uppträda som representant för norra distriktet om Du vid valet finge majoritet. Vi har härom tagit oss friheten göra framställning till Dig, enär inom norra Valkretsen icke finns någon lämplig Kandidat. Norlin tror jag numera ej kan komma ifråga, icke ens i Hammerdal.

Något förslag är ännu ej känt och vi äro villrådiga huru vi skola vända oss, såvida Du icke vill åtaga Dig uppdraget.

Ryktet förmäler att, sedan Du numera lemnadt hemmanet ifrån Dig, Du icke nu skulle vara valbar. Äger detta rykte någon grund eller Du eljest ej vill åtaga Dig uppdraget, ber vi att Du dertill ville föreslå någon annan (?), som Du anser lämplig, dock icke någon af (?)s folkpartiet eller godtämplare till hvilka man här visst icke har något förtroende. Hvad säger Du om det. Per Nilsson i Faxelfoan eller Lars Nilsson i Kälen? – Känner Du något till huru valfrågan står der framme?

Att Folkpartiet , Godtämplare och Folkriksdagskandidater kommer att agitera med största ifoer är antagligt. Motarbete dessa samhällsupplösande partier är af nöden och sträfvoan för att få en värdig och duglig representant för valkretsen.

Kan Du lemna några rader till svar härå vore jag tacksam.

Din gamle vän
P. Holm

Brev från Joh. Jonsson, Tibro (gratulerar till HA:s vasaorden)

Fröstorp, Tibro den 7 December 1896

Käre Broder!

Jemte det jag tackar för gammal trofast vänskap och godt samarbete, ber jag få gratulera till den välförtjänta utmärkelsen. Måtte du få lefoa ännu i många år så kan du bära Wasen med heder. Jag blef riktigt glad när jag fick se det i Tidningen.

Jag har Gud vare lof helsan och har mycket att göra med Kommunalstyrelsen och Wägstyrelsen utom allt annat.

Lycka till en god och treflig jul och derpå följande nytt år.

Din alltid tillgifne vän
Joh. Jonson

1897

Brev fr. Riksdagsm. Näslund, Ångermanland. Ledamot i 1897 års skogskomit 

Stockholm d. 24 Jan. 1897.

Högt rade, K re Broder H. Andersson!

"Det var mig en otacksam gynnare, hvilken jag redan under den 18/11 96 bev rdigarde med en ganska allvarlig upptuktelse i skogsfrågan men som först nu, mer än 2 månader derefter, låter höra utaf sig, sedan han under den långa, men för honom kanske välbehöfliga mellantiden, varit i tillfälle att, så godt han förmår, komma fram med några protester emot min beskyllning att han vore en bland landsf r radarne, som ville låta "yxan gå" och följaktligen göra landet obeboeligt. Jo, det måtte vara en skön gosse".

Så h r jag , (i andanom förstås) dig yttra eller åtminstone "puttra", då du öppnar detta mitt bref.

Nu föreställer jag mig på förhand, att mina undskyllanden och krumbugter i afseende i det långa dröjsmålet icke allo vinna n d inför dina gon, men jag anser mig dock skyldig att på något sätt redogöra för anledningen dertill och denna är helt enkelt och sanningsenligt den, att jag vid afresan härifrån den 4 Dec. nedpackade förutom div. kläder, jemo l alla under tiden komna bref och papper. Vid hemkomsten, eller någon dag derefter, kom jag att erinra mig ditt bref, som före aff rden härifrån ej besvarats men då erfor jag att detta befann sig i

den kvarlemnade Kofferten och gjorde det omöjligt att meddela dig någon tillfredsställande redogörelse för mina åsikter i skogslagstiftnings-frågan, helst jag endast helt ofullständigt kunder erinra mig dina starka uttryck rörande mina förväntade åsikter i skogsfrågan. Att du icke personligen känner mina personliga önskingar och åsikter i den frågan vet jag väl, och tar troligen ej mycket felt om hvem som bibragt dig en mindre sanningsenlig uppfattning i frågan. Jag vågar påstå att högst få, om ens någon, med större ledsnad och grämselse, än hvad jag gör, erfar hur en del hemmansegare, låt vara ett åtminstone i mina bygder färretal, låta sig luras för mångengång en ringa penning att upplåta sin skog till sköfling. Men det oakadt kan jag icke vara med om ett dylikt lagförslag, som t.ex. vårt ärade landsting 1895 med understöd af 9 á 10 stads- och nära 2 gånger detta antal Storindustri-representanter genomdref. Och från hvilken har de stora bekymren om det framtida skogsbeståndet utkolporterats. Sannerligen icke från den stora almänheten, utan från i främsta rummet en del större verksegare. Huru tillståndet kan förefinnas inom andra län är mig ännu okändt, men torde nog komma att af vederbörande tagas i närmare skärskådande. Hvad den del af länet, jag närmast känner, beträffar, hyser jag, för närvarande åtminstone, icke den ringaste fruktan för s.k. ödeläggelse eller skogsbrist.

Folket i allmänhet har nog börjat bättre inse vådan af att allt för hårdt ålita sina skogar och sätta nog på sätt och vis en damm deremot genom de orimliga pris, som nu åsättes en skogpinne.

Ännu har komiten ej kommit längre med sitt arbete, än att den enats om ett frågoformulär till alla möjliga vederbörande om verkliga tillståndet med landets skogar. Komiteledamöternas personliga åsikter ha ännu icke låtit sig på något tillförlitligt sätt bekantgöras.

Att frågan är ofantligt svårlöst, måste du nog medgifva, helst då man tar det långsträckta läget af vårt land och de derinom rådande olika klimatförhållandena i betraktande. Att något bör och sannolikt kommer att göras är nog alla komiteledamöters syftemål, men huru och i hvilken form förslaget kommer att resultera kan ej af någon, ej ens närmelsevis, angifvas.

Ja vår vän A. Sundström har slutat sina dagar. Annat var nog icke att emotse, ty det var nog, efter min öfvertygelse, magkräfta som vållade döden. Läkarne hade visserligen uppgifvit magkatarr, men detta måhända för att i det längsta uppehålla den sjukes förhoppning om bättring.

Lasse Jönsson, som visserligen tyckts kryat till sig något efter riksdagens början var i går qväll temmeligen klen, lidande af förstoppning och, skulle i dag på morgonen besöka Enköping. Allt väl i afseende å mitt helsotillstånd. Helsning från tillg. vännen

P.Näslund

Brev från Joh. Jonsson, Tibro (om sammanträdesprogram, resor, jubileumsfest/?/ i Stockholm)

Fröstorp, Tibro den 12maj 1897.

Min gamle hedersvän!

Jag tackar icke allenast för brefvet af den 1 ds, utan äfven för det bref jag bekom från dig Januari.

Nog skulle det vara nöjsamt att ännu en gång sammanträffa med dig och Magnus Jonsson i Stockholm en en gång till och i synnerhet resan till Jemtland, men under närvarande

förhållanden för mig, så låter det sig ej göra. Först och främst ha vi nu här vårsådden, som jag har verkställt till hälften och nu har vi haft regn i flera dagar som afbrutit densamma, och nu på köpet ha vi i natt fått snö så marken var helvit då jag kom upp i dag, och ännu kl. 10 f. m. är icke all snön borta. Nu kan man icke röra vid jorden på flera dagar. Jag sjelf gör naturligtvis ingenting vid arbetet, men det tål naturligtvis att ha tillsyn deröfver icke allenast hemma, utan äfven på ett par andra ställen der jag har brukare. Men det är ej nog härmed utan jag har utsatta sammanträden såväl i denna, utan ej mindre än 4 nästa vecka med Hushållningssällskapet 1 och 3 vid Vägstyrelsen för utdelning af plogdagsmallen och statsbidraget. Sedan är jag ordförande i bevillningsberedningen som fordrar några dagars arbete med nedräkning och ifyllning af taxeringslängderna. Den 2 dennes har Landstingsordförande satt ut sammanträde i Skara för utseende af deputerade för Landstinget vid jubileumsfesten för Konungen den 18 nästa September. Jag vet på förhand att de vilja utse icke allenast Herr Wijk såsom Landstingets ordförande utan mig såsom wise, men jag är ännu ej på det klara med att kunna åtaga mig en sådan resa, ty man måste resa direkt från Jubileumsfesten till Landstinget, och vid mina år börjar man tröttas, märk väl att jag den 16 nästa Juli fyller mina 74 år; och du skall få se att du 3 år härefter börjar mer och mer att tröttna. Men om jag kommer att resa upp till Stockholm vid den omnämnda festen så blir det sista gången jag kommer att besöka vår vackra hufoudstad.

*Helsa Magnus Jonsson om han träffas och varder du sjelf hjertligt helsad från
Din gamle trofasta vän
Joh. Jonsson*

Jag har bråttom, men skall skrifo mer en annan gång, om årsväxt, väder och vind m.m.

1898

Brev fr. Riksdagsman Gustaf Eriksson, Mörsil. (Ang vänligheten mot sonen, prästen Erik Eriksson i Lit. Vill låna fotografier av bl. a. A. P. Andersson – Ont om ladugårdspigor. (H.A:s kommentar)

Mörsil 8/5 98

Broder Hans Andersson!

Länge är det sen jag såg Gubben Hans den ock Torstingen Philippus kallad, derfor bryter jag blockaden och säglar rakt i Bringås hamn.

Först Tack för vänligheten mot Erik, han är glad öfver att få komma till dig och höra visa ord, något som han behöfver såsom ersättning för de många dystra var han påstår sig hafva i den ås han egentligen hör; roligt om han till 1/10 kunde tillfredsställa de fordringsfulla bortskämda Litspastoratsbor.

Nu en sak som du vist icke mig nekar och det är, att du skall vara hederlig låna mig ett fotografi af vännen A P Danielsson, hvilket är tagit 89 – 90. jag har intet från den tiden och

håller på och ritar af framstående Riksdagskamrater som döda äro; märk att jag inte ratar protektionister allt för mycket och om du dör före mig, så var lugn jag hänger dig och; men inom förgylld ram i mitt bästa rum. Jag vill hafoa ett af A P före än han lade till sig helskägg. Har du ett af Näslund, så låt det och följa, Du skall återfå dem, var lugn för det. Jag har redan färdiga några som du skall få se då du en gång än förirrar dig hit.

Du och (dina ägna ord) din lilla gumma helsas vänligast från såvel mig som Karin och framför min helsning till "Ante".

Dagarna gå någorlunda, ja de skulle möjligen gå bättre om inte det vore så ont om Ladugårdspigor och om inte det vore så många Åar och Timmerståckar så att alla pojkar der blifva sysselsatta till men för våran drift och annat husbehofsgöra.

Vänligast
Gustaf Eriksson

(om inbjudan för Opestyrelsen)

Mörsil 23 juni 1898

Broder Hans Andersson!

På uppdrag af Landshöfdingen tillkännagifves att Förvaltningsutskottet har Middag för Broman Mondag 27de dennes kl. 4. å Stadshotellet då guldmedaljen till honom öfverlämnas och att det vore önskligt om du såsom Opestyrelseledamot ville deltaga;

Godhetsfullt meddela Källarmästare Sjöberg å brefkort om du blir med. Enkel middag, men Högtidskådsel.

Tusende helsningar fr vännen
Gustaf Eriksson

1899

Brev från L P Mallmin (Val av lämplig förstakammarledamot)

Gran och Bålsta den 2-9-1899

Min högt värderade Broder!

Efter en flereårig tystnad tager jag till ordet för att bedja dig om en sak. Som du troligen har dig bekant så har det protektionistiska pratet inom Riksdagen likaväl som det radikala eller frihandelspartiet sina kommiteer för att hvar och en på sitt håll verka för sina kandidater vid valena till Riksdagen. Och som du sett har det på ett och annat ställe gådt derhän att dom lyckats utesluta ett par af vårt partis mera dugande män. Och nu skulle vi för att i någon mån, söka få någon ersättning, för de förlorade platserna, om möjligt söka eröfra någon plats i första kammaren. Och för den skull har jag fått i uppdrag att hänvända mig till dig med framställning om att, om du ville villfara vår begäran härutinnan så vore vi samt och synnerligen förbundna. Saken förhåller sig nemligen så, att den kandidat som vi ville föreslå som eftertredare efter den afgående Borgmästaren Stapelmor är en person som icke lär vara fremmande för Jemtland ocvh Jemtländingarne, ty det är Öfoersten Gustaf Nordensköld på

Sjögge Mariannelund. Han skall vara en man efter vårt sinne och vår åskådning i såväl det ena som det andra afseendet.

Detta mitt förslag är naturligtvis under förutsättning att ni saknar någon lämplig kandidat för platsen, inom länet. Jag tager för givet att du fortfarande är med i Landstinget. Och om du icke skulle vara kvar inom tinget så är jag viss om att du kan påverka landstingsmännen såvidt du villfar min framställning.

Jag är förvissad om att du icke låter dessa rader komma till våra motståndares kännedom ty då blir jag nog utsatt vid ett blifvande val. dom äro sig lika de skyr inga medel ändast dom når det eftertraktade målet – den politiska makten. –

Från broder Johan kan jag hälsa dig han likaväl som jag mår bra och strider för vår tillvaro med våra jordbruk, som blir för hvarje år allt mer bekymmersamt enär det är (?) om och dyra arbetskrafter.

Här pågår sådden af Hvete och skörden af vårsäden med alla krafter. Grödan under(?) synes blifva ganska god i allmänhet med undantag af Rotfrukterna som sannolikt blifver långt under medelmåttan.

När du träffar Gunnar Eriksson i Mörviken så beder jag dig framföra min innerliga tacksägelser till honom för de manliga ord han yttrade i sitt programtal. det gjorde mig riktigt godt "genom hela kroppen" när jag läste detta.

Mången liflig hälsning från tillgifne

Vännen
L.P. Mallmin
